

Щасливого вам Різдва!

ЦІКАВА Газета

на вихідні

5 січня 2018 року №1 (5) Ціна 3 грн

«Не хочу відчувати себе істотою другого сорту, тому відмовляюсь від титулів чемпіонки світу»

с. 10 >>

ТЕМА № 1

Вівчарка Діна уже два роки «воює» разом із господарем на Донбасі.

Пес Сепар довів свою вірність на полі бою.

Живі талісмани війни: чого вартує собача вірність на фронті

Тут їх не називають Джеками та Лордами. В окопах бігають Патрони, Кулі, Міни та Сепари, які доводять свою відданість у справжніх боях, під обстрілами «Градів» та мінометів. На них чіпляють синьо-жовті стрічки, з ними діляться останнім шматком хліба. Натомість вони не просто прикрашають бойові будні українських солдатів, а й рятують їхні життя силою вірності та інколи йдуть на неймовірні подвиги

Людмила ВЛАСЮК

ДІНА — І СПРАВЖНЯ ДІВЧИНА-ВОЇН, І ТАЛАНОВИТА АРТИСТКА

— Ви би бачили, які щирі у неї очі! Вона все розуміє, її не потрібно вчити командам. Наприклад, почувеш шурхіт десь поблизу, нахилиєшся і кажеш: «Діно, іди подивись!» — і вона торпедою летить у зарослі. Не собачий у неї погляд, вона дивиться на тебе, як людина, —

Цей четверолапий «боєць» першим відчував небезпеку.

з неймовірною теплотою і любов'ю, — розповідає про свою вівчарку боєць із Володимира-Волинського Андрій Шарко.

Він — командир вогневого взводу, заступник командира підрозділу з морально-психологічного забезпечення. За службу в зоні АТО має чимало нагород: нагрудний знак від міністра оборони Степана Полторака, подяку від Президента

Ця собака пройшла більше, ніж будь-який боєць у зоні АТО.

України, медаль «За оборону Маріуполя». У нього непрості обов'язки: підтримувати солдатів морально, допомагати в бойовій ситуації зберігати психологічну рівновагу. Широкине, Авдіївка, Мар'їнка, Маріуполь — ось далеко не повний

перелік міст, де довелося Андрієві пройти хрещення вогнем. Якщо раніше надлюдськими зусиллями йому доводилося долати страх, то тепер звичні бойові будні стали частиною його життя. Мабуть, саме це і спонукало Андрія добровільно залишитися у війську.

— У мене на фронті є надійна «бойова подруга» — східноєвропейська вівчарка Діна, — усміхається боєць. — Я купив її у лікарів в Маріуполі у 2015-му. Була зовсім маленькою, на той час їй виповнилося всього три тижні. Нині Діна — найкраща помічниця для мене і моїх побратимів. Уже не раз так траплялося, що вівчарка рятувала нам життя.

Разом із нею він виступав на сцені РЦКД міста Волновахи, а також Діна супроводжувала творчі колективи з Володимира-Волинського через усю Україну. Саме за ініціативи Андрія і його мами Олени Шарко, яка керує театром «Відродження», проходить акція «Єднаймося», учасники якої знайомлять жителів Сходу з культурою Західної України, з її театральними і фольклорними традиціями. «Тож Діна, крім того, що відважна дівчина-воїн, ще й талановита актриса», — радісно говорить Андрій.

— Ця собака пройшла більше, ніж будь-який боєць у зоні АТО, — з гордістю відгукується про свого друга Андрій. — Наша бригада постійно знаходиться на Сході. У нас часто відбуваються бойові виїзди чи навчання, в яких бере участь Діна. Також ми допомагаємо місцевому населенню, співпрацюємо зі школами, беремо участь і в художній самодіяльності навіть тут, залучаємо до неї і бійців. Коли ми з Діною виступали у Волновасі перед дітьми, спочатку я боявся підпускати малечу, але дітлахи надзвичайно тепло сприйняли тварину і ніяк не могли з нею розпрощатися.

Собаки в зоні АТО охороняють, виявляють і затримують порушників, шукають міни. Спочатку їм важко «працювати» в умовах постійного шуму — вибухів, стрілянини. А потім звикають. Як і люди.

Закінчення на с. 3 >>

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ: «Я завжди наводжу приклад євреїв...»

с. 4 >>

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

«Волинянка» підкорює Європу, а «Інтер» нас тягне в...

Найрезонансніші події в житті України та світу очима журналістів «Цікавої газети на вихідні»

Фото: сайту livejournal.com

ді переобладнували неодноразово. ЛуАЗ-967М підвищеної прохідності був навіть автомобілем-амфібією, що давало змогу пересуватись і суходолом, і водою, і навіть під водою...

Тож недарма у 1978 році на Міжнародному автосалоні в Турині машина Луцького заводу отримала міжнародне визнання, увійшовши до десятки кращих позашляховиків Європи.

Окремої уваги заслуговує й поява назви легендарної «Волинянки». Як зазначає знавець історії автомобілів Інокентій Кішкурно, точної дати, коли ЛуАЗ-967М отримав назву «Волинь», не вдалося дослідити, оскільки в Радянському Союзі імена автомобілям давали безсистемно. Та як тільки не називав його багатий на фантазію народ! «Волинка», як натяк на «благородний» звук мотора, «БМВ», що розшифровувалося, як «Бойова машина Волині», «Лумумзик» — від ЛумЗ (раніше завод був машинобудівним), «Луїза» — від ЛуАЗ, «Хаммер» — за прохідність, «Чебурашка» — за великі фари, «Штудебеккер» — за надмірне споживання пального, «Фантомас» — за зовнішній вигляд, «Єврейський броньовик» — за сукупність якостей, отриманих за малі кошти...

«Бойова машина Волині» — тепер крутезний лімузин!

«Модернізований» ЛуАЗ-967 М сфотографували в одній з країн-членів ЄС — Болгарії

Цій «Волинянці» подовжили кузов майже вдвічі і додали третю вісь. М'який дах з величезними вікнами може зніматися, перетворюючи його на кабіолет. Технічні характеристики перебудованого ЛуАЗу не відомі. Найімовірніше, його створили для

перевезення туристів.

Втім, «Волинянку», запущену у виробництво за СРСР для евакуації поранених, підвезення боєприпасів і військово-технічного майна, буксирування та установки окремих видів озброєння, на Луцькому заво-

Йолки, скільки ще будемо терпіти ці прокремлівські «Йолки»?!

Телеканал «Інтер» увійшов у новий рік із черговим сепаратистським скандалом

Свою «главную йолку країни» вони вкотре плюнули в душу українцям. Адже з його екранів нам бажали «міра со собратями» у своїх піснях прокремлівські співаки Ані Лорак, Таїсія Повалій, Світлана Лобода, Софія Ротару і навіть... Йосиф Кобзон, персону нон грата в Україні. Якщо у попередні роки вівучі новорічних «аганьков» на цьому каналі хоча б вдали, що оголошують концертну програму двома мовами — українською і російською, то цього року «Інтер» говорив лише російською. І протягом усього концерту не прозвучало жодної (!) пісні українською мовою. Може, хтось відкриє очі на це нашій Нацраді з питань телебачення і радіомовлення?

Хіба це не інформаційна війна проти України? На щастя, секретар Ради національної безпеки й оборони Олександр Турчинов заявив, що за антиукраїнську діяльність телеканал «Інтер» треба позбавити ліцензії на мовлення.

І ще один неприємний факт: поки у новорічну ніч канали крутили інтерв'ю Дмитра Гордона («12.Україна») і Наталії Влащенко («ZIK») із Веркою Сердючкою, сам Андрій Данилко виступав на корпоративі у Підмосков'ї. «Чому наші заробітчани у Росії працюють? Хіба артисти — не люди?» — виправдовувався він. Для Сердючки криваві гроші не смердять...

Не може вилікувати, зате... знає, як похмелятися!

В.о. міністра охорони здоров'я Уляна Супрун на своїй сторінці у Facebook підказала українцям, як рятувати себе після перепою. Дякуємо їй за це!

ми джерелами вітамінів та мінералів, тому ці страви допоможуть швидше відновити баланс корисних та поживних речовин в організмі. Крім того, супи та бульйони легко перетравлюються у шлунку.

«В першу чергу для пом'якшення симптомів похмілля необхідно відновити нормальний рівень води в організмі. Найкраще це зробити, випивши значну кількість рідини у той же день перед сном.

Солодощі допоможуть заспокоїтись та попередити тремтіння. Однак варто пам'ятати, що у деяких випадках спочатку краще прийняти антациди (препарати, що нейтралізують кислотність шлункового соку) для попередження проблем із травленням.

Бульйон або рідкий суп з овочами чи крупою є чудови-

тонізуючі напої також не перевантажують шлунок та відновлюють водний баланс організму.

Не варто пити алкоголь для пом'якшення симптомів похмілля — це не допоможе. Прийом дози алкоголю вранці може просто відкласти прояв симптомів похмілля. Краще взагалі не вживати спиртного протягом двох наступних днів, якщо ви випили зайвого напередодні, незважаючи на те, чи були прояви похмілля, чи ні, адже організму потрібен час, щоб відновитися».

ПРЯМА МОВА

Петро ПОРОШЕНКО, Президент України, з вітального слова у новорічну ніч до українського народу:

У тих, хто хоче підпалити хату зсередини, — слід забирати сірники. А по тих, хто нападає на нас ззовні, — навпаки, відкривати вогонь. І як зіницю ока берегти нашу єдність.

Оптимізм, віра у свою країну, у свої сили — наш головний ресурс. І все буде добре. Для цього, як вчив владика Любомир Гузар, нам слід молитися так, ніби все залежить від Бога, але працювати так, ніби все залежить від нас.

Публікації, якими здивувала вчорашня «Волинь-нова» за 4 січня на 24-х сторінках:

- » Луцький поліцейський взяв із рук грабіжника гранату без чеки, і 40 хвилин стискав пусковий важіль
- » Волинська Хатико 4 місяці в лісі чекала свого бездушного господаря;
- » Як англієць в Україні опух. Від переїдання!
- » А Настуні на Різдво Бог подарував маму
- » Харківський терорист передбачив... війну України з Путіним
- » Повернув до життя 12-річного хлопчика, який ледь не втопився
- » «Працюючи в онкологічній лікарні, відчула, наскільки життя залежить від Бога...»
- » Як пекли рекордний для України коровий вагою 750 кілограмів у Луцьку
- » Майстер із Володимира-Волинського Анатолій Бойко помістив вертел у курячому яйці
- » Студент виготовляє свої міні-лістівки з віршами, щоб урятувати чужу дитину
- » Незабаром наші поліщукі з'являться на екрані разом із зірками Голлівуда

Відтепер читаємо нас по-новому:

ВІВТОРОК — «Волинь-нова» (16 сторінок);

ЧЕТВЕР — «Волинь-нова» (24 сторінки);

П'ЯТНИЦЯ — «Цікава газета на вихідні» (16 сторінок).

Здоров'я вам у 2018-му!

«Цікава газета на вихідні»

Відтепер нас можна передплатити у будь-якому поштовому відділенні України

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ:
1 місяць — 11 гривень
3 місяці — 33 гривні
6 місяців — 66 гривень

Передплатний індекс для Волині — 60304, для Рівненщини — 60312, для решти України — 60307

У комплекті з «Волинню-новою» — значно дешевше!

Цікава — до кави!

Публікації, якими здивує «Волинь-нова» 11 січня на 24-х сторінках:

- » Щоб врятувати похресницю, віддала їй нирку
- » Дядя Вася пройшов Афган, АТО і повернувся до обездолених дітей
- » Попит на волинські підшипники у 2017 році перевищив пропозицію!
- » Цьому школяреві за тріумф у Японії потиснув руку сам Президент
- » Найкрасивіша дівчина Волині бореться за маленьких сиріт

● ТЕМА № 1

Живі талісмани війни: чого вартує собача вірність на фронті

Закінчення. Початок на с. 1

Людмила ВЛАСЮК

— Діна завжди попереджає про небезпеку, — продовжує Андрій. — Одного дня, коли наша частина стояла під Мар'їнкою, вона дивно почала себе поводити: була неспокійна, то лаялася, то скавчала і дуже жалібно дивилася, ніби щось хотіла сказати. А ввечері на бойовому виїзді нас потужно обстріляли... Згодом вона захистила нас від вовків, яких поблизу Волновахи сила-силенна. Вони просто підходять до людських будинків. Тієї ночі я помітив, що моя вівчарка не знаходить собі місця. Раптом вона зірвалася, шерсть настовбурчилась, я відкриваю двері, а там — вовк. Побачивши Діну, він дременув до лісу...

Крім того, вівчарка ревнива. Якщо їй хтось не сподобається, то триматиме людину на відстані від мене. А ще надзвичайно уважна. Коли беру до рук телефон, розуміє, що я збираюся йти, і вже стоїть наготові. Діна звикла, що ми зазвичай на світанку виїжджаємо на бойові завдання. Іноді, коли все спокійно, я можу дозволити собі поспати трошки довше. Рівно о 5-й ранку вона починає мене будити, «цілувати» в обличчя, тягнути за одяг, легенько кусати за руку. Отака вона, найвірніша.

СЕПАР ЗАГИНУВ ЯК БОЄЦЬ, ПІДІРВАВШИСЬ НА РОЗТЯЖЦІ

Втікаючи від війни, місцеві мешканці Сходу залишають своїх чотириногих друзів. У пошуках їжі вони прибиваються до українських воїнів, які їх годують, розділивши свій солдатський пайок. Ті відповідають бійцям великою вірністю.

— Коли починається обстріл наших позицій з мінометів та іншої техніки, собаки туляться до військових, — говорить Ростислав Смуєв із Маневичів. — Серед тварин також є загилби, контужені і поранені — все, як у людей.

Його позивний — «Бобер», він — добровольець 1-го батальйону 3-ї роти 93-ї Харківської бригади, боєць батальйону спеціального призначення «Кіборг». Спочатку готувався разом з іншими бути

Діна — надійна військова «подруга» і віддана захисниця.

сапером у розвідувальній роті. Проїшов у Маріуполі оборонні укріплення, мінування підходів, згодом — Донецький аеропорт.

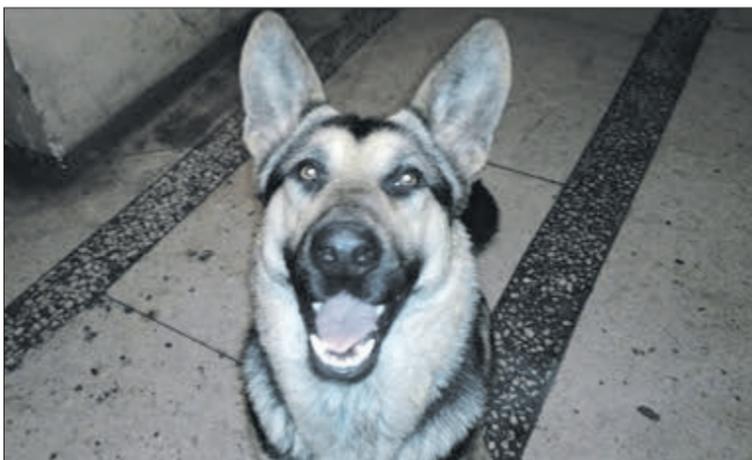
Вони познайомилися на одному з блокпостів Донецької області. Сепар прибився до українських бійців, поступово прив'язався до Ростислава, ходив із ним у розвідку, чергував на блокпосту. Прийде, притулиться до ніг, ділиться своїм теплом.

— Він нам дуже допомагав, тільки почує найменший шум — гарчить, поглядом показує туди, де відбувається щось підозріле, — розповідає Ростислав. — Його любили всі солдати, ділилися їжею, гладили. Але однієї ночі він підірвався на розтяжці. Ми всі втратили вірного товариша. Він був не просто сторожовим псом, а символом справжньої дружби, відданості. Там часто працювала важка артилерія. Сепар же для нас був інди-

катором обстрілів. За кілька хвилин до того, як по нас починали бити «Градами», «артою» або мінометами, собака біг у бункер. Ми — за ним. І за якусь мить починалось вогняне «шоу». Стріляли сильно.

На війні часто все вирішують секунди. Собаки ж ніби передчувають обстріл: їхній слух набагато тонший за людський. Тому ці тварини швидше чують свист мін і снарядів. А найголовніше — вони допомагають залишатися людиною там, де не витримує бетон, де плавиться залізо, де спопеляє дотла бездушна жорстокість війни. І коли їхні очі усміхаються, неначе вони — безсмертні і кулі їх не беруть, у втомлених поглядах бійців прокидається найвище з почуттів — людяність. Вони вчать любити навіть тих, хто зрадив не лише їх, але й отих чотирилапих друзів, які завжди готові пробачити і повернутися...

За кілька хвилин до того, як по нас починали бити «Градами», «артою» або мінометами, собака біг у бункер. Ми — за ним. І за якусь мить починалось вогняне «шоу».

Ці тварини допомагають залишатися людиною там, де спопеляє дотла бездушна жорстокість війни.

Вівчарку полюбила і мама Андрія Шарка.

● ІЗ ГЛИБИНИ ДУШІ

«Вже мої діти знають історію про Інгу».

МОЯ ПЕРША

Рік Собаки. І випадковостей не буває. Дитина шукала щось по тумбочках — і знайшла фото. «Мам, це Інга?»

А їй нема вже 16 літ.

Я би, може, і не згадала. Якось не хочеться про сумне. Але вона нагадала.

Така собака трапляється раз на життя. Настільки — твоя

Наталія МУРАХЕВИЧ,
прес-секретар прокурора Волині

Собаку я просила завжди. Німецьку вівчарку. Інакших для мене чомусь не існувало. Дозволили мені її в 9-му класі перед самим Новим роком. Я скористалася цією хвилиною слабкості батьків — і побігла купувати собаку за подаровані на день народження гроші.

З усього виводка мене вибрало найменше щеня, яке навіть ходило заточуючись. Шкода його стало, дрібне таке, очі наче намистинки, а вушка стоять... У кишені куртки я принесла ту вівчарку додому.

У нас із нею була демократія, дружба і взаєморозуміння, тому іноді вона могла слухатися через раз, а деколи виконувала команди, написані в моїх очах.

З нею було стільки клопотів, вона заповнила собою весь час, збила мені біоритми, бо де взяти день чи ніч, якщо вона годину грається і 40 хвилин спить? І так — цілодобово. Батьки пошкодували про своє рішення дуже швидко. Татко був безпеліційний: «Оце джерело хаосу не може жити у нашій квартирі! Продай її». І ми навіть спробували. Погуляли базаром і повернулися додому. Того ж вечора це чудовисько зустріло татка з роботи в дверях, даючи йому лапу. І цим підкупило назавжди.

Загальний курс дресування Інга пройшла граючи. Щоправда, в нас із нею була демократія, дружба і взаєморозуміння, тому іноді вона могла слухатися через раз, а деколи виконувала команди, написані в моїх очах. А ще можна було сказати: «Інгуш, ми вчора гралися іграшкою, ну такою, гумовим котиком, пам'ятаєш? Підси принеси». І вона приносила.

У бабусі в селі вівчарка повадилася їсти яйця. Відслідкувавши взаємозв'язок між кудкудаканням курки і появою в кублі яйця, Інгушетія яйце з'їдала, а шкаралупи приносила бабусі і лягала біля її ніг, вдаючи розкаяння: карай мене зараз, мовляв, однаково потім сваритимеш, коли ті шкаралупи познаходиш...

Завдяки їй мій день народження тривав два дні. Тому що її день народження був наступного дня після мого. І ми завжди його святкували.

Загалом врівноважена і адекватна моя вівчарка чомусь дуже не любила дітей, доводилося враховувати цю її особливість. Тому я переймалася, як вона сприйме мого малюка. Але вона прийняла Андрія, хоч в її очах читалось: лише тому, що це — твій.

Я можу розповідати про неї годинами. Про її зі мною унісонність. Про її чотири виводки... Про свою перед нею провину, бо мене не було біля неї, коли вона захворіла. І коли помирала — теж.

Я лише сподіваюся, що вона мені то простить, коли зустрічати в закрайсвітті...

Світлина «шлюбна». Фотограф мало не вмер з радості, коли ці щасливі веселі тварюки забігли в салон... Але ми вмовили його злізти зі столу і нас пофоткати. Зараз у мене теж вівчарка. Але то вже зовсім інша історія...

● СЕРЦЕ, ВІДДАНЕ УКРАЇНІ

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ: «Я завжди наводжу приклад євреїв...»

Його нема з нами вже майже 19 років, а він і сьогодні актуальний, як ніколи. На підтвердження своїх слів пропонуємо добірку думок та висловів Героя України В'ячеслава Чорновола (1937–1999)

1. «...Над Україною нависає зловісна двоголова тінь російського імперіалізму, який тільки й чекає остаточного колапсу нашого суспільства, щоб запустити хижі пазури в живе тіло нашого народу». Це пророче висловлювання було сказане В'ячеславом Чорноволом у 1997 році!
2. «Немає страшнішої кари за муки нечистого сумління, бо немає вищого судді за правду».
3. «Під час випускного вечора в університеті пішов на Володимирську гірку і дав клятву, що все життя буду боротися за Україну».
4. «Немає в нас бандерівців та москалів, східних і західних. Всі ми — народ України».
5. «Дай Боже, нам любити Україну понад усе сьогодні — маючи, щоб не довелося потім гірко любити — втративши».
6. «Народу — справедливість, бандитами — тюрми».
7. «Україна починається з тебе».
8. «Люди, які водили з нами дружбу, під час моїх арештів вдавали, що нас не знають».
9. «Нам потрібні сьогодні реформи, а не революції, сила закону, а не закон сили, добробут народу, а не всенародні злидні, громад-

ське порозуміння, а не громадська ворожнеча, демократія, а не диктатура».

10. «Допустити дві державні мови або одну державну, а одну офіційну — значить, зруйнувати державу. Я завжди наводжу приклад євреїв, які відродили вже мертву мову і об'єдналися навколо неї».
11. «Якби мене запитали, чи шкоду я про те, як би склалося моє життя, про 15 років, які відсидів, я б відповів: анітрохи. І якби довелося починати все спочатку та обирати, я б обрав життя, яке прожив».
12. «Я політик всієї України. Може, це трохи голосно і про себе так не говорять... Але в мене східний менталітет і при цьому я в чомусь галичанин».
13. «Перебираючи в пам'яті тюрем-

“
Дай Боже, нам любити Україну понад усе сьогодні — маючи, щоб не довелося потім гірко любити — втративши.

ні роки, пригадую, як було важко у перші дні після першого арешту. Мене кинули в камеру до смертників. Хотіли відразу зламати. Але мене не можна було зламати, адже я вже тоді написав свої книги «Правосуддя чи рецидив терору» і «Лихо з розуму» — про те, як хтось зламався, а хтось вистояв».

14. «Слабкість нашої демократії в тому, що ми не були готові, небагато було таких лідерів, які дивилися далеко вперед».
15. «Настав час вибору: або єдність

і перемога та шлях до світла, або поразка, ганьба і знову довга дорога до волі».

16. «Найбільше, чого ми тоді боялися, що нас справді викинуть з України».
17. «Коли нам кажуть, що російський народ у цьому не винен, я згоден, але не зовсім. (Мова йде про шовіністичні імперські ідеї, що панують серед усіх прошарків російського суспільства. — Ред.) Він був вимушеним носієм цієї імперської ідеї. Йому вносили це в гени. Почуття імперськості вносилося в гени простої людини. Чернишевський про це колись дуже добре сказав, що коли починаються якісь внутрішні негаразди, тоді необхідно покликати з печі російського мужика, викликати його патріотичні почуття та шукати десь турка зовнішнього, щоб він не бачив турка внутріш-

нього. Ось так виховувався сторіччями народ. Презирство до іногородців, хохлів».

18. «Я був на Чорноморському флоті наприкінці 1991 року як кандидат у Президенти України. Мені адмірала, контр- і віце-адмірала в куточку говорили тишенько, що вони згодні. (Мова йде про підпорядкування Чорноморського флоту Україні, поки цього не зробила Москва. — Ред.) У 1992 році, коли Леонід Кравчук зробив несміливу спробу підпорядкувати собі Чорноморський флот, уже було пізно».
19. «Новини з «Останкіно» (Російська державна телерадіокомпанія. — Ред.) — узагалі ганьба. Як переповідають події про нас. Завжди проти України, з проімперськими тенденціями» (В'ячеслав Чорновіл про те, як Росія зображувала Україну на своєму телебаченні).
20. «Напевно, все-таки атмосфера, ось та атмосфера після смерті Сталіна, значною мірою вплинула на моє становлення, як і на появу взагалі шістдесятництва як явища. І тоді з'явився на південній Київщині — Чорновіл, на Донбасі — Стус, Дзюба, Світличний. Бачите, там, де зони ризику вже для народу, для нації — там з'явилися ці люди».

Джерело:
tutkatamka.com.ua.

Цікавий епізод:

Під час одного з допитів один зі слідчих запитав Чорновола: «Уявімо, є ваша незалежна Україна. І ким ви там себе бачите?» У відповідь В'ячеслав Максимович сказав: «Як ким? У незалежній Україні я себе бачу редактором опозиційної газети!»

● РЕЗОНАНС

А чому б Порошенку не повчитися у Макрона?

Різдвяні канікули політики проводять на екзотичних курортах, тільки світові — переважно на батьківщині, а українські — якнайдалі від дому

Мирослава СЛИВА

63-річна канцлер Німеччини вже традиційно на Різдвяно-Новорічні свята знову поїхала зі своїм чоловіком в Альпи. Вони є шанувальниками лижного спорту, а зимовий відпочинок недалеко від курорту Санкт-Мориць у Швейцарії став традицією. До слова, у повному обмундированні, глава ФРН катається у супроводі особистої охорони.

Президент Польщі Анджей Дуда Новий рік зустрів у резиденції у Вішле в Силезії. Свої канікули він також присвятив катанню на гірських лижах. А от лідер США провів Різдво і Новий рік у резиденції Мар-а-Лаго у Флориді. Снігу

“
Лідер Франції видав циркуляр, у якому рекомендував своїм міністрам провести зимову відпустку виключно в межах країни та постійно бути на зв'язку.

там нема, але великий прихильник гри у гольф Дональд Трамп відвів тут душу.

Очільник канадського уряду Джастін Трюдо після минулорічного скандалу (політик заплатив штраф за те, що зустрів

Різдво з сім'єю на приватному острові, орендованому у мільярдері й духовного лідера мусульман Ага-хана, що трактувалося як корупційне діяння) провів святкові вихідні в Скелястих горах неподалік Оттави, де багато каньйонів, гірських озер, водоспадів і національних парків.

Британський прем'єр-міністр Тереза Мей ретельно приховує, де буває на святкових канікулах. Хоча напередодні заявляла, що просто дивитиметься новий сезон серіалу «Доктор Хто», в якому головну роль вперше виконала жінка.

Французький президент Еммануель Макрон також вирушив у гори. Різдвяні канікули він проводить із дружиною на лижному

курорті Ля Монжи у Верхніх Піренеях. Пару помітили в одному з ресторанів на висоті 2146 метрів. І поки 64-річна перша леді країни Бріджіт Макрон розбирала листи, а їх цього року приходить рекордна кількість — по дві сотні щодня, президент, не зважаючи на відпочинок, провів телефонні переговори з Ангелою Меркель, і виступив із спільною з німецьким канцлером заявою щодо кризи в Україні. Наприкінці листопада лідер Франції видав циркуляр, у якому рекомендував своїм міністрам провести зимову відпустку виключно в межах країни та постійно бути на зв'язку.

Тим часом українські політики намагаються святкувати за кордоном. Так, міністр внутрішніх справ Арсен Аваков відпочиває в Італії, ймовірно в місті Алатрі. Він одним із перших поділився знімком гірського пейзажу з місця відпочинку, підписавши його «Просто дивитися в синяву...» Нардеп Сергій Лещенко разом із дружиною Анастасією Топольською літав на Новий рік у Лондон і Рим. Там DJ Nastia виступала з концертом.

Олігарх і політик Вадим Новинський поїхав у Європу кататися на лижах, Володимир Парасюк теж

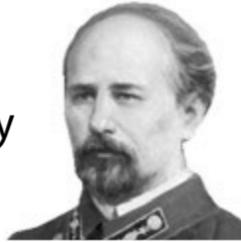
зустрів 2018-й у горах, але в українському Буковелі. Парламентар Євген Рибчинський, відлітаючи на Новорічні свята в Нью-Йорк, зустрів в аеропорту Міхеїла Саакашвілі з сім'єю. Щоправда, сам экс-губернатор Одещини залишався в Україні у наметовому містечку під Верховною Радою. Також на аеровокзалі помітили Арсенія Яценюка, який вирушав до Франції кататися на лижах. Декілька днів раніше Яценюка бачили в аеропорту Женеві. Політик нібито зібрався до Швейцарії у сімейних справах і був затриманий на паспортному контролі за запитом Росії через звинувачення у бойових діях у Чечні. Екс-прем'єра відразу попередили, що аналогічна процедура можлива і при вильоті. Народний депутат Сергій Тарута 2018-й зустрів з матір'ю. «Йї 93, тому кожен рік треба бути разом», — каже олігарх.

А от міністрам не до святкування: Степан Полторак обіцяє поїхати на кілька днів в АТО, а Уляна Супрун займається питаннями медреформи і тому залишається у Києві. При цьому написала для співгромадян колонку на тему... як рятуватися від перепою.

КОЛЕСО ІСТОРІЇ

Автора «Щедрика» — найвідомішої колядки світу — убив чекіст і забрав його чоботи

А за кілька днів до смерті Миколі Леонтовичу (1877–1921) ворожка сказала, що його лінія життя «немов скоро кінчається»

Таким різдвяним побачив Миколу Леонтовича тернопільський художник Олег Шупляк.

Василь РОГУЦЬКИЙ

ПЕРЕД ПОСТРІЛОМ БАНДИТ ПОПРОСИВ НАПИСАТИ НОТИ «ІНТЕРНАЦІОНАЛУ»...

5 жовтня 1921 року у нью-йоркському Carnegie Hall презентували композицію «Щедрик», яку за народними мотивами створив український композитор Микола Леонтович, і різдвяна пісня почала свою впевнену ходу планетою. Однак композитор не дожив до знаменного дня кілька місяців. У січні цього ж року у рідній батьківській хаті Миколу Леонтовича убив агент Гайсинського повітового ЧК Афанасій Грищенко...

Через нестатки влітку 1919-го дружина Миколи Леонтовича Клавдія з двома доньками залишили Київ і повернулись у Тульчин на Вінниччину. Сам Леонтович не міг себе відірвати від насиченого музичного життя у великому місті, хоча платню одержував мізерну. Однак вже восени у «благенькому літньому пальтечку», як згадував його друг Гнат Яструбецький, застуджений та змарнілий, композитор теж вирушив у Тульчин. Пішки!

З'єднавшись із сім'єю, пішов вчителювати у місцеву трудову школу, створену на базі єпархіального училища. Але грошей все одно бракувало. Діти недоїдали. Микола Леонтович вирішив йти до батька у рідне село Марківку з надією принести трохи харчів. Не знав, що іде по свою смерть...

Дорогою до батьківської хати навідав колегу Яким Греха, а також завернув у село Стражгород до своєї учениці Надії Танашевич. Разом із Надією він працював над народно-фантастичною оперою у трьох діях «На русалчин Великдень» за однойменною казкою Бориса Грінченка. — Вона наспівала мені багато пісень, — розповідав про Надію Яким Греху. — Може, полюбила старого-лісого. Нехай любить, буде краще писати текст. Любов — поезія, це найкращі переживання кожної людини.

Після обіду мама Надії задля розваги взялась ворожити Миколі Леонтовичу: «У Вас рука артистична. Лінія таланту ясно позначена. Лінія любові дуже мала. І от тепер щось печальне зазначено на Вашій руці, от тут, на лінії життя. Яюсь так, немов вона скоро Вам кінчається...». Леонтович віджартувався: «Значить, коли буду від вас йти і з лісу вийде

бандит мене вбивати, то скажу йому: «Е, ні! Стей. Матушка Танашевич мені ще вгадувала довго жити».

...Коли композитор дістався хати батька-священника, туди ж на нічліг попросився і Афанасій Грищенко, агент Всеросійської надзвичайної комісії з боротьби з контрреволюцією і саботажем, якому видали кошти і відправили в район для створення мережі інформаторів. Їх поклали спати в одній кімна-

ті. Леонтович допізна грав бандиту, і чекіст навіть попросив написати йому ноти «Інтернаціоналу» — вони так і залишилися лежати на столі. А над ранок пролунав постріл... Убивець втік, зв'язавши рідних.

«Секретно-116. Тов. Начальнику Подольской Губернской милиции РАПОРТ. В ночь на 23-е января агент уездЧЕКа Грищенко выстрелом из винтовки убил сына священника с. Марковки, Кубличской волости,

«ЩЕДРИК»

Українська народна пісня
Обробка мелодії Миколи
ЛЕОНТОВИЧА

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати.
Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару.
Там овечки покотились,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей.
В тебе жінка чорноброва.
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка...

Може, полюбила старого-лісого. Нехай любить, буде краще писати текст. Любов — поезія, це найкращі переживання кожної людини.

Николая Леонтовича 43-х лет, у которого Грищенко ночевал, и 26-го января Грищенко, скрывавшийся в м. Теплике, при преследовании его чинами милиции, выстрелом из винтовки ранил в живот милиционера Твердохлеба. Начальник Уездной Советской Милиции (подпись), — такі сухі відомості залишилися в одному з документів.

«Леонтовича убито. Жаль сухий у мене. Дико», — записав у щоденнику 27 січня 1921-го поет Павло Тичина, який знав композитора. Пізніше він ще згадує про трагедію: «Виписую ноти для хору. Музика Леонтовича». Чудно. Уся Україна заспівала Леонтовича. А що йому, Миколі

Дмитровичу? Лежить у труні, нікому не потрібний. Тихим будеш — тебе уб'ють. Сильним станеш — повинен убивати. От в чім логіка життя».

За однією з версій, убивство великого композитора було спланованим. Адже є спогади очевидців, що Леонтович хотів емігрувати. А тодішня влада не могла цього допустити.

Кажуть, що поховали Миколу Леонтовича босим. Його чоботи вкрив убивця-чекіст...

ЯК СТВОРЮВАВСЯ РІЗДВЯНИЙ ШЕДЕВР

Микола Леонтович народився 13 січня 1877-го в селі Монастирок, тепер Немирівський район на Вінниччині. Над обробкою «Щедрика» працював практично все життя. Початкова версія пісні з'явилась у 1901 році. Вперше була виконана 1916-го хором Київського університету. Відтоді її стали масово співати інші колективи. 5 жовтня 1921 року «Щедрик» був презентований на концерті в Carnegie Hall в Нью-Йорку. 1936-го композитор Петро Вільховський, який працював на радіо NBC, записав англійську версію «Carol of the Bells» («Колядка дзвонів» або «Дзвінка коляда»). Під цією назвою мелодія українського «Щедрика» стала всесвітньо відомою.

Батько, дід і прадід композитора були священниками. Мати — Марія Йосипівна — гарно співала. Брат Олександр і сестра Марія стали професійними співаками, Олена вчила у класі фортепіано Київської консерваторії, Вікторія грала на кількох інструментах.

Микола Леонтович відмовився від сану. Після Кам'янець-Подільської духовної семінарії став учителем двокласної школи у Чукові — тепер Немирівський район. Засновував шкільний оркестр, і всі власні кошти витрачав на музичні інструменти для учнів. Купив 5 скрипок, віолончель, флейту, корнет і тромбон (із місячною зарплатою у 27 крб за кожен інструмент віддає по 25-40 крб). Після Чукова йому доводиться працювати ще у теперішньому Бахмуті на Донбасі, Тульчині на Вінниччині та Києві.

Текст рапорту, що розкрив ім'я вбивці композитора, було оприлюднено лише у 1997 році.

CAROL OF THE BELLS

Hark how the bells,
sweet silver bells,
all seem to say,
throw cares away

Christmas is here,
bringing good cheer,
to young and old,
meek and the bold,

Ding dong ding dong
that is their song
with joyful ring
all caroling

One seems to hear
words of good cheer
from everywhere
filling the air

Oh how they pound,
raising the sound,
o'er hill and dale,
telling their tale,

Gaily they ring
while people sing
songs of good cheer,
Christmas is here,

Merry, merry, merry, merry Christmas,
Merry, merry, merry, merry Christmas,

On on they send,
on without end,
their joyful tone
to every home

Ding dong ding... dong!

Дзвоників дзвін
Всім розповів:
Радісний час,
Свято у нас!

Тут вже Різдво
Сміх принесло
Для молодих
І для старих.

Дзвоників дзвоників
Чується дзвін.
Коляднички
Мов дзвіночки.

З усіх усюд
Кутю несуть,
Віншують нас
В Різдвяний час.

«ДЗВІНКА КОЛЯДКА»

Переклад з англійської Інни ФОРОСТЮК

Для всіх родин
Лунає дзвін,
Казку Різдва
Розповіда.

Дзвони і спів
Йдуть звідусіль.
Різдво прийшло,
Мир принесло.

Хай до всіх прийде Різдво веселе!
Хай до всіх прийде Різдво веселе!

Свято іде.
Хай принесе
Різдвяний дзвін
У кожен дім!

Дзвоників дзвоників!

● НІХТО, КРИМ ТЕБЕ

Такими молодими і гарними вони були, коли зустріли одне одного.

І поєдналось непоєднане: він — бандерівець, вона — радянська радистка

Але ніякі ідейні переконання не могли завадити почуттям Богдана і Євдокії

Лариса ЗАНЮК

Йшов 1941 рік. Богдан, або Данко, як кликали рідні, саме вертався з батьками із недільної служби у церкві рідного Перемишля. (До 1939 року Перемишль перебував під владою Польщі. За пактом Молотова — Ріббентропа місто було розділене на дві частини, рікою Сян проходив кордон між III Рейхом та СРСР. У 1944-му на короткий час Перемишль входив до складу УРСР, а 1945-го був переданий Польщі.)

Те, що до повстанської армії пішло багато знайомих, Богданко знав, та не сподівався, що його, шістнадцятирічного, саме в день народження заберуть із собою «хлопці» просто з-під церкви. Рішення не обговорювалося, і часу на збори не давали.

— Як був, так і взяли, дали псевдо Данко, — пізніше згадував.

Патріотизму додалося вже від набутого у боротьбі досвіду. Як висловився вихідець із Перемишля Євген Грицак, філолог та історик, «Перемишль має великі заслуги

Росіянка Євдокія, переїхавши за чоловіком в Україну, пов'язала життя з педагогікою та вихованням дітей.

у справі перших починів пробудження українського народу до нового життя й до першої освітньої праці та поширення національної свідомості, він навіть випередив до певного ступеня головний і природний осередок українського

Богдан Жук до глибокої старості був активістом Галицького братства колишніх вояків УД УНА.

культурного життя». Можливо, молода гаряча кров юнака була наповнена цим духом, інакше не збагнути, чому у 16 ставали борцями.

А потім усе закрутилося в колориті подій...

...Пройшов вишкіл у зенітній дивізії — перевели до танкової.

Брав участь у Варшавському повстанні поляків, був поранений. Одужавши, у складі дивізії СС «Галичина» воює під Бродами. А далі — полон. У 1951 році радянська влада за діяльність у УПА засуджує Богдана Васильовича Жука до 25 років (!) виправно-трудоного табору та запроторює у далекий від рідного дому Уральський край, фактично подвоює вік хлопця. Лише славнозвісна «хрущовська відлига» 1954-го скорочує термін покарання до 10 років.

Час летить, множаться роки і втрати, проходить золота молодість гарячого українця у холод-

знань, ловили кожне слово з уст учительки. А вона довгими ночами так важко засинала від думок, так легко і слізно молилась перед схованими іконами.

Із Богданом часто бачились, коли поверталися з роботи. Ще будучи в ув'язненні, він працював прохідником на місцевих шахтах. Часом невимушено розмовляли. Шкодувала його, напевно, а може, він її. У серці знайшлося доволі місця для кохання. Для двох вистражданих доль воно перетворилось на любов, котра поєднує непоєднуване, «не шукає тільки свого, все зносить, у все вірить, усього надіється,

Із Богданом часто бачились, коли поверталися з роботи. Ще будучи в ув'язненні, він працював прохідником на місцевих шахтах. Часом невимушено розмовляли. Шкодувала його, напевно, а може, він її. У серці знайшлося доволі місця для кохання.

ному російському краю. Що юність промайнула не в розвагах — ніколи не шкодував, бо в часи скрути і війни особисте відсувається на другий план. Часом давав волю уяві та розмірковував, яким могло бути його життя на рідній землі, якби не... Але відганяв ці думки.

Про антифашистську діяльність молодого повстанського вояка (знищив понад 20 німецьких танків) дізнається радянська влада від німецьких спецслужб, які за видачу хлопця живим пропонують СРСР 10 тисяч марок. І ув'язненого реабілітують. У холодних тюремних застінках міста Кізела Пермської області провів довгих 8 років. Призвичаївся Богдан до суворого життя і після звільнення не поспішає додому: хвилюється за рідних сестер, маму, відомо ж — родина «бандерівця». Хоча цей чужий далекий край не вибив із молодого чоловіка патріотизму, зробив його мужнім і витривалим, а за терпеливість подарував кохання, якого стільки років чекало серце...

Євдокію війна загартувала. Радянська радистка військового літака розуміла свою відповідальність. Не раз перед очима смерті вчилася не відводити погляду й сміливо дивитися вперед. Тут знайшла і своє перше кохання, в рідкісні хвилини затишшя мріяла про мирне подружнє життя, народження дитинки... А війна показувала свої злостиві пазурі і таки відібрала у неї чоловіка та батька майбутньої донечки... Але життя не терпить скигліїв. Треба жити і рости доню. Треба навчати у школі дітей, бо за фахом — педагог. Євдокія любила свою роботу, поринала у неї з головою, співчувала маленьким школярикам. Багато хто з них теж залишився без тата, а то й зовсім сиротою. Післявоєнні учні, спрагли

все перетерпить і ніколи не згасає».

Холодний клімат підірвав Богданове здоров'я. Лікарі рекомендують змінити місце проживання. Сам Бог велить повертатися в Україну. Євдокія погодилася не одразу, бо знала далеку землю лише з розповідей чоловіка, та серце підказало, що там живуть такі ж добрі й сміливі люди, як її Богдан. А Данко їде, летить соколом назустріч своїй омріяній Батьківщині! Як довго сподівався, так швидко зібрався. Спочатку не зривав сім'ї в невідомість, бо мали тоді з Євдокією двійку власних дітей та Любочку від першого шлюбу Євдокії. Поїхав сам.

Знайшов родину аж у Самборі на Львівщині, куди вона потрапила внаслідок насильного переселення. Більшість українського населення Перемишля була примусово вигнана з рідних земель. Поплакав Богдан за тими, кого не застав, порадовив за тих, хто витримав до кінця. Знайшов шахтарське містечко аж на Волині. Так разом із дружиною Євдокією та дітьми Богдан Васильович потрапляє у Нововолинськ. Довгих 20 років пропрацював на шахті. Хоч і заробив важку професійну хворобу — сілікоз, та все йому на рідній землі здавалося раєм. У ньому жив незламний дух борця-патріота, на багато радянських років прихований у надрах душі. До глибокої старості Богдан Жук був активним учасником Галицького братства колишніх вояків першої УД УНА у Львові. Дружина Євдокія відійшла на небо значно раніше, напевно, вона дуже любила це вільне небо, хоч і не менше полюбила українську землю, що прийняла її як рідну.

Що ж розділяло і що об'єднувало ці протилежні половинки протягом життя? Напевно, лише тоненька і довга лінія небокраю...

● ФОТОФАКТ

Ніби у казці: квіти в... льоду

У Києві на території парку «Співоче поле» триває оригінальний зимовий фестиваль

Тут можна покататися на найдовших гірках у столиці, зустріти доброго дідуся Санта Клауса, промчатися на собачих упряжках із справжніми сибірськими хаскі та зазнімкуватися у фотозоні з улюбленими героями мульт-

фільму «Льодовиковий період».

Але особливе захоплення у відвідувачів — від виставки заморожених квітів і фруктів, а також дивовижних крижаних скульптур. Справді заворує!

● ТЕМА ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чи й справді жаба — найстрашніший звір?

— Велика кількість заздрисників лякає, відсутність їх — насторожує,
— зауважив ще Бернард Шоу

«Щоб вам перестали заздрити і говорити про вас неправду, треба бути злидарем, хворим і нездарою, — так відповів психолог одному відомому актору, який був занепокоєний наклепами і плітками. — У всіх інших випадках доведеться стикатися з недоброзичливістю і заздрістю. Винятків немає. Обмовляють навіть святу Матір Терезу. Про Ганді пишуть неправду. Заздять Ніку Вуйчичу, який без рук і без ніг став успішним і відомим».

Справді, якщо людина чогось досягає і щось замінює на краще —

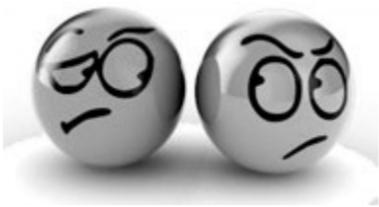
вас брудом, образять, принизять — і їм значно легше.

Водночас придивіться до себе. Можливо, ви провокуєте недоброзичливих? Не просто радієте своїм успіхам, а бажаєте їх усім продемонструвати, довести власні переваги? Нині у моді показушна розкіш. У соціальних мережах люди наввипередки вихваляються відпочинком на дорогих курортах, «крутими» автомобілями і заміськими палацями, виставляють знімки «ощасливлених» членів сімейства. І ніхто не задумується, що переглядаючи такі «фотозвіти» — свідчення ваших досягнень, не всі порадіють за вас. У переважній більшості навіть добрих знайомих це викличе негативні емоції й думки, які шкодять і їм самим, і тим, у чий бік вони скеровані. Не випадково у сучасному, здавалося б цивілізованому, світі чуємо скарги на кшталт: «Пороблено, зурочили!»

З іншого боку, не треба підлаштовуватися під оцінки і думки оточуючих, які «хворіють» через чийсь успіх. Не підпускайте заздрисників занадто близько. Якщо побачили прояви цього почуття у друзів, то продовжувати спілкування з ними треба з великою обережністю.

Вчіться і самі позбавлятися від цього отруйного почуття. Не порівнюйте себе з іншими, особистісно ростіть і намагайтеся сприймати дійсність цілісно. Не варто намагатися всім подобатися, важливіше змінювати себе і життя на краще.

Не варто намагатися всім подобатися, важливіше змінювати себе і життя на краще.

у неї з'являються недоброзичливці. Бо вона знижує самооцінку тих, хто нічого створити не може. Або не хоче працювати. Ви маєте сім'ю, гроші заробили, кар'єра пішла вгору — для заздрисників це нестерпно, як кажуть, жаба душить. А ось обіллють

«Я краща...»

● ШПАРГАЛКА ДЛЯ БАТЬКІВ

Американський президент не хотів, щоб його сини були «мажорами».

Авраам ЛІНКОЛЬН: «Навчіть його ніколи не торгувати ні серцем, ні душею»

Його визнають однією з найвідоміших особистостей світу. Він скасував рабство в США і досі є найулюбленим президентом американського народу. А ще Авраам Лінкольн (1809–1865) був турботливим і люблячим батьком, який залишив нам цікаві роздуми про виховання нащадків

Президент мав четверо синів, троє з яких не дожили до повноліття (померли в 4, 11 і 18 років від тифу і туберкульозу). Лише старший син Роберт завершив земний шлях у 82 роки і побудував видатну кар'єру в юриспруденції і політиці.

У 1855 році Авраам Лінкольн написав відомий «Лист учителю свого сина», ймовірно, адресований педагогу п'ятирічного Вільяма. Навряд, чи хтось із українських можновладців підписався би під подібним посланням, хоча вони теж дуже піклуються про своїх дітей. Та, на жаль, сповідають інші цінності. А ось на яких виховних моментах акцентував увагу Лінкольн, турбуючись про майбутнє сина:

«...Я розумію, він повинен буде дізнатися, що не всі люди справедливі, не всі щирі. Але навчіть його того, що на кожного негідника знайдеться герой, що на всякого егоїстичного політика знайдеться відданий лідер.

Навчіть його тому, що якщо є ворог, то знайдеться і друг. На це потрібен час, я знаю, але якщо можете, навчіть його тому, що один зароблений долар набагато цінніший, ніж п'ять знайдених. Навчіть його вмінню програвати, а також насолоджуватися перемогами.

Якщо зможете, відведіть його від заздрощів, навчіть секрету неголосного сміху. Дозвольте йому рано пізнати, що

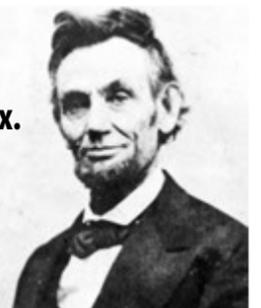
здобувати перемогу над задирками і хвальками найлегше. Якщо можете, навчіть його цікавитися книгами...

І дайте йому також вільний час, щоб він міг подумати над одвічними таємницями: птахами в небі, бджолами в променях сонця і квітами на зелених схилах пагорба.

Навчіть його, що немає сорому в сльозах. Навчіть його сміятися над циніками й остерігатися надмірної солодкості.

Навчіть його продавати свої мізки і силу м'язів за найвищою ціною, але ніколи не торгувати ні серцем, ні душею. А ще — не слухати натовпу, але встати і битися, якщо він вважає себе правим.

Навчіть його тому, що один зароблений долар набагато цінніший, ніж п'ять знайдених.

Коли він буде в школі, навчіть його тому, що набагато почесніше зазнати невдачі, ніж схитрувати... Навчіть його довіряти своїм власним ідеям, навіть якщо хтось говоритиме, що він помиляється... Навчіть його бути м'яким із м'якими людьми і жорстоким із жорстокими.

Постарайтеся дати моему синові сили не слідувати за натовпом, коли всі примикають до переможця... Навчіть його вислуховувати усіх людей, проте навчіть його також усе те, що він чує, розглядати під кутом істини і відбирати тільки хороше.

Поводьтеся з ним м'яко, але без зайвої ніжності, тому що тільки випробування вогнем дає сталі високу якість. Дозвольте йому мати мужність, щоб бути нетерпимим (до всього поганого)... Дозвольте йому мати терпіння, щоб стати хоробрим. Навчіть його завжди мати високу віру в себе, бо тоді він завжди буде мати високу віру в людство.

Це не легка справа, але подивіться, що ви можете зробити... Він такий хороший, мій син!»

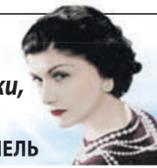
Авраам ЛІНКОЛЬН, 1855.

Сторінка для Пані

«Краса потрібна нам, щоб нас любили чоловіки, а дурість — щоб ми любили чоловіків».

Коко ШАНЕЛЬ

● РУКОДІЛЬНИЦЯМ

Нехай ваш янгол ніколи не сумує!

● ОБЕРІГ

Внесіть на Святвечір дідуха в хату

Дідух, дідо, дідочок, сніп-рай, коляда, колідник — основна та одна з найдавніших різдвяних прикрас українців. Він символізує урожай, добробут, достаток, а також безсмертного предка, батька роду — «діда»

Ставлять його на покуті — місці у східному кутку оселі, де висять ікони, вважають оберегом оселі і кажуть: «Дідух у хату — біда з хати». Він стоїть у помешканні від Святвечора (6 січня) до Водохреща (19 січня). Викидати різдвяне дерево не можна, його обмолочують, зерно висівають у землю, а солому спалюють.

До речі, щоб колоски і соломка були м'якими й еластичними, замочіть їх на 15–20 хвилин у гарячій воді. Дідух можна прикрасити висушеними травами та квітами.

1. ПІДГОТУЙТЕ КОЛОСКИ (ПШЕНИЧНІ, ЖИТНІ, ВІСНЯНІ) — ЇХНА КІЛЬКІСТЬ ПОВИННА БУТИ КРАТНОЮ 7, І МІЦНУ НИТКУ.

2. ПОСОРТУЙТЕ ЇХ ЗА РОЗМІРОМ У МАЛЕНЬКІ СНОПИКИ ПО 7 ШТУК (ЦЕ СИМВОЛІЗУЄ 7 ДНІВ ТИЖНЯ), ПЕРЕВ'ЯЖІТЬ НИТКОЮ.

3. БЕРІТЬ СНОПИКИ «СКІДЦЯМИ», ПОЧИНАЮЧИ ВІД НАЙМЕНШОГО. ПЕРЕВ'ЯЖІТЬ НИТКОЮ ПІД КОЖНИМ ІЗ НИХ, А ТАКОЖ ПОСЕРЕДИНІ ДІДУХА.

4. РОЗДІЛЬТЕ НИЗ ДІДУХА НА З АБО 5 «НІГ», КОЖНУ ПЕРЕВ'ЯЖІТЬ БІЛЯ ОСНОВИ ТА ВНИЗУ.

● ШПАРГАЛКА ДЛЯ ГОСПОДИНИ

І заблищить люстерько в домі

Пам'ятаєте казку про Попелюшку? Пропонуємо її пригадати, щоб не так сумно було наводити лад в оселі перед святом. Винагорода обов'язково буде! Кожна жінка мріє мати вигляд як у принцеси, тож, збираючись у гості, не раз загляне у дзеркало. А щоб відображення вас не засмутило, даємо кілька порад, як і чим помити люстра, аби на них не залишилося розводів Цей процес передбачає три етапи:

1. Почистити забруднення будь-яким магазинним або домашнім миючим засобом. При цьому слід використовувати м'яку тканину, щоб не зосталося подряпин.

2. Забрати з дзеркала залишки миючого, якщо воно занадто піниться, допоможуть паперові рушники або серветка з мікрофібри і звичайна чиста вода.

3. Витерти скляну поверхню насухо такою ж серветкою з мікрофібри або газетою. Не рекомендується застосовувати паперові рушники, оскільки від них залишаються дрібні волокна.

Якщо магазинного засобу не виявиться під рукою або побоюєтеся, що він завдасть шкоди здоров'ю, то скористайтеся поданими нижче підказками. Почистити дзеркало від забруднень без розводів можна різними способами, іноді не витрачаючи ні копійки.

НАШАТИРНИЙ СПИРТ. Саме нашатир здатний надати склу та дзеркалу сяйво і блиск. Досить 1 ложки спирту на склянку кип'яченої води. Розчин влити у пляшечку з розпилювачем і використовувати як аналогічний засіб для чищення з магазину. Насухо витирати газетою.

СІЛЬ ІЗ ЗЕЛЕНИМ ЧАЄМ. Заварку зеленого чаю (дуже міцну) потрібно змішати з чайною ложкою солі. Наносити краще на дзеркало капроноюв тканиною на всю поверхню. Потім витерти насухо.

КАРТОПЛЯ. Поверхню почистити зрізом сирій бульби та вимити кип'яченою водою. Витерти насухо.

СИНЬКА. Ідеальна для блиску скляних поверхонь. Підходить тільки для нового, ще не забрудненого люстра. Після протирання синькою, розведеною у воді, воно заблищить.

МОЛОКО. Щоб дзеркало засяяло, можна почистити його ганчіркою, змоченою в молоці.

СПИРТ. Бризки від лаку для волосся допоможе змити спирт (або спиртовмісний засоби). Нанести його на люстро ватним тампоном або серветкою, а потім протерти сухою тканиною.

ЦИБУЛЯ. Використовується не стільки для чищення дзеркала, скільки для відлякування мух, які залишають на ньому чорні крапки. Зрізом цибулини натерти поверхню, а хвилин через 5–7 витерти серветкою.

ОЦЕТ. Розчин оцту допоможе видалити вапняний наліт на дзеркалі у ванній кімнаті після висихання водяних бризок. Пропорції води і оцту — 1:1.

Найдорожче дзеркало в світі — це подарунок Марії Медічі від венеціанських майстрів.

Воно прикрашене агатами і оніксами, а рама інкрустована дорогоцінним камінням. Зараз зберігається в Луврі і відкрито для відвідувачів.

● ДОМАШНЯ АКАДЕМІЯ

Правила сервірування обіднього столу

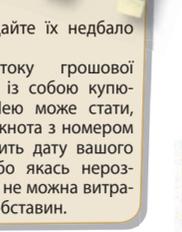
ЯК ПРАВИЛЬНО СКЛАДАТИ ВИДЕЛКУ І НІЖ ПІД ЧАС ЇДИ

● МАЛЕНЬКІ СЕКРЕТИ

Покладіть у гаманець купюру-талісман

У портмоне мають зберігатися тільки гроші й пластикові картки і ніяких сторонніх речей. Не варто тримати там іконки, чеки, візитні картки, фото чоловіка, дружини, дітей. Купюри слід зберігати розгорнутими. Вони не мають бути зігнутими або складеними. Для монет відведіть окреме відділення, не кидайте їх небально в кишеню. Для притоку грошової енергії носіть із собою купюру-талісман. Нею може стати, наприклад, банкнота з номером серії, який містить дату вашого народження. Або якась нерозмінна купюра. Її не можна витрачати ні за яких обставин.

ДО СЛІЗ

Фото Христин КАРАС.

Любов до останнього подиху. Ці знімки «підірвали» інтернет.

«Смерте, я тебе не боюся! Тому що закохана»

Хвора на рак 31-річна американка Хізер Ліндсей вийшла заміж прямо в лікарні і померла через 18 годин після весілля. Її обранець — 35-річний Девід Мошер — вирішив, незважаючи ні на що, зробити останні години життя жінки щасливими

ЛІЯ ЛІС

Хізер і Девід познайомилися в Коннектикуті в травні 2015 року в танцювальному класі, а в грудні 2016-го він зробив їй пропозицію.

Хізер сказала «так», але через кілька днів дізналася, що у неї рак молочної залози. Пухлина вже вразила лімфатичні вузли, і лікування ні до чого б не привело. Залишалося змиритися і чекати смерті...

Незважаючи на це, Девід вирішив: весілля бути! І якомога швидше організував торжество. На цей час рак уже вразив мозок і легені Хізер.

Найближчою можливою датою одруження стало 30 грудня. Лікарі просили перенести захід: дівчина не могла рухатися і навіть говорити. Але сама вона дуже мріяла вийти заміж і піти на той світ щасливою...

Весілля відбулося в палаті лікарні Святого Франциска в Коннектикуті. Хізер щосили намагалася не думати про біль, який вбивав її кожної секунди. Дівчину вбрали у весільну сукню. На голову одягнули перуку, оскільки під час лікування все волосся випало. Молода виглядала гарно, незважаючи на медичні трубки і сльози близьких...

Коли біда ще не постукала у двері...

Не приймайте любов як данину, тому що ви її можете втратити будь-якої миті.

Медсестри завезли наречену прямо на ліжку в лікарняну капличку, де її разом зі священником і гостями очікував Девід. Присутні на церемонії не могли стримати сліз.

«Це був момент, коли вона хотіла сказати: «Смерть, я тебе не боюся!»

Я закохана і не збираюся відмовлятися від свого кохання», — розповіла потім близька подруга нареченої Христин Карас.

Найскладніше було вимовити весільну клятву, але Хізер із цим впоралась, і пообіцяла «кохати одне одного, поки смерть не розлучить їх». Ці слова стали останніми, які промовила в своєму житті Ліндсей. Через 18 годин її серце зупинилось...

«Ми сильно кохали одне одного. Не приймайте любов як данину, тому що ви її можете втратити будь-якої миті», — сказав так швидко овдовілий Девід Мошер.

БО Я НА ЗЕМЛІ ЛЮДИНА!

«Не хочу відчувати себе істотою другого сорту»

27-річна українська шахістка Анна Музичук втратила свої світові чемпіонські титули з рапиду (швидких шахів) і бліцу через протест проти обмеження прав жінок

«Невже, щоб грати в шахи, я мушу одягати хустку?»

Петро МАКАРУК

Перед Новим роком в столиці Саудівської Аравії Ер-Ріяді збиралися прихильники найрозумнішої у світі гри. Тут відбувся планетарний форум із рапиду і бліцу. На жаль, не було на ньому тріумфаторки 2016 року в обох дисциплінах — українки Анни Музичук.

Про причину відмови від змагань напередодні вона пояснила англійською на своїй сторінці у Facebook:

«Через кілька днів я втрачу два титули чемпіонки світу — один за одним. Тільки тому, що вирішила не їхати в Саудівську Аравію. Для того, щоб не грати за чийось правилами, не носити абайю, вільно, без супроводу чоловіка, виходити на вулицю, і взагалі не відчувати себе істотою другого сорту. Рівно рік тому я виграла ці два титули і була найщасливішою у світі, але зараз відчувую себе дуже погано...

Проте я готова постояти за свої принципи і пропустити чемпіонат, де за якихось п'ять днів могла б заробити більше, ніж на десяти інших основних турнірах (призовий фонд короля Саудівської Аравії для переможця серед чоловіків становить 250 тисяч доларів (якщо виграєш у двох дисциплінах — 500 000), серед жінок — 80 000 «зелених» (вікторія у двох дисциплінах — 160 000) (прим. — Ред.). Усе це драгує, але найбільше

Довідка:

Уродженка Стрия на Львівщині Анна Музичук завдяки батькам-тренерам навчилася грати в шахи у 3 роки, а у 5 вже виграла свій перший шаховий турнір. У 13 — стала чемпіонкою України серед жінок! Проте, не маючи підтримки від Федерації шахів, почала виступати під прапором Словенії, де теж гучно заявляє про себе.

На щастя, з 2014 року Аня знову захищає честь синьо-жовтого стяга. За цей час двічі ставала чемпіонкою світу з бліцу (2014 і 2016) і зі швидких шахів — рапиду (2016). Більше того, стала віце-чемпіонкою планети 2017-го з класичних шахів серед жінок і чемпіонка Європи з рапиду-2017. Зараз перебуває на 3-му місці у міжнародному жіночому шаховому рейтингу і на 1-му в Україні.

Також Анна Музичук — старша сестра 15-ї чемпіонки світу з шахів 25-річної Марії Музичук (2015), нині — 7-ї в рейтингу шахістки світу і 2-ї в нашій країні. Сестри двічі грали між собою на міжнародних змаганнях і обидві партії завершилися внічию.

Ця заява Анни Музичук стала найпопулярнішою в українській мережі Facebook за всю її історію.

мене шокує, що ця проблема нікого не хвилює.

Це по-справжньому гірке відчуття, але воно не змінить моєї думки і моїх принципів. Те ж саме стосується моєї сестри Марії, і я дуже рада, що вона поділяє мою точку зору. На закінчення для тих небагатьох, кого хвилює наше рішення, скажу: ми ще повернемося!»

До речі, ця заява Анни Музичук стала найпопулярнішою в українській

мережі Facebook за всю її історію. У поста вже понад 150 тисяч лайків і більше 80 тисяч перепостів! Тобто, ніякі наші президенти, супер-пупер політики і спортсмени не мають такої популярності у світі, як українська шахова королева, котра відкрито заявила про боротьбу за права жінок і заради цього пожертвувала своїми титулами.

А чемпіонами світу в Ер-Ріяді стали: рапід — у чоловіків — Вішванатан Ананд (Індія), у жінок — Цзюй Веньцзюнь (Китай); бліц — у чоловіків — Магнус Карлсен (Норвегія), у жінок — Нана Дзагнідзе (Грузія). До того ж на форумі виникло ще кілька скандалів, зокрема на ньому не допустили шахістів з Ізраїлю, яким відмовили у візах.

● ІСТОРІЯ З КОНВЕРТА

«Передайте моїй донечці Галі, що я загинув тут. А вона нехай утікає з України...»

Як про трагічну долю розповіла різдвяна листівка

Богдан ЯНОВИЧ,
науковий співробітник Володимир-Волинського історичного музею

Цим листівкам уже понад 100 літ, а від них і досі віє людяністю та добрими спогадами.

У 2013 році до Володимир-Волинського історичного музею завітав відомий у місті педагог і краєзнавець світлої пам'яті Павло Смикалюк (1945–2015 рр.) і приніс 14 поштівків. Павло Григорович урятував ці речі, бо сусід мав намір викинути їх на смітник. Усі листівки датуються ще початком ХХ століття — їм понад 100 літ. На багатьох із них згадується прізвище Миколи Звойницького. Ким же був цей чоловік?

Спогадами поділилася племянниця знаменитого археолога Олександра Цинкаловського Наталія Грабарчук. За її словами, Микола Звойницький був великим патріотом України. Такої щирої, порядної, доброї людини вже не зустріти у наш меркантильний час. Пан Звойницький був справжнім інтелігентом, талановитим чоловіком, готовим завжди прийти на допомогу. Він був здібним учителем, мав дар від Бога. Брав активну участь у постановці

Пан Звойницький був у Німеччині, де переймав педагогічний досвід. Володимирські діти любили доброго, мудрого вчителя.

г'ес при володимирській «Просвіті» в 1920–1940-х роках, грав комедійні ролі, зокрема Стецька у «Наталці Полтавці». «Пригадую, — розповідає Наталія Назарівна, — як мене, восьмилітню дівчинку, тато привів за руку до «Просвіти», котра розташовувалась на Ковельській вулиці. Це було в роки німецької окупації, важка матеріальна скрута. Приміщення «Просвіти» не опалювалося. Однак ми, діти, цього не помічали. Ми були в захопленні від того, що могли виявити свої таланти в аматорському гуртку художньої самодіяльності. Наші виступи приурочувалися релігійним святкам, ювілейним датам, нашим батькам і заходам, які проходилися при міській управі».

Микола Звойницький був активним учасником просвітянського руху Володимира. Високий, худорлявий, інтелігентність ніби була написана на його обличчі. Пан Звойницький був у Німеччині, де переймав педагогічний досвід. Володимирські діти любили доброго, мудрого вчителя. У 1944 році, коли радянська влада вдруге прийшла на Волинь, розпочалася репресія. Люди боялися навіть вітатися з колишніми знайомими. Жорстока машина сталінського режиму зачепила і Миколу Звойницького. Його відправили до Харківської пересильної в'язниці. Разом із ним

там сидів багаторічний політв'язень з Лудина Степан Куцай, автор книг «Німеччина очима остарбайтера» і «3688 діб у сталінсько-беріївських таборах». Звойницький, уже літній чоловік, помирає у нього на руках, його останні слова: «Юначе! Якщо Бог збереже вас і ви повернетесь на Волинь, то передайте моїй донечці Галі, що я загинув тут. А вона нехай утікає з України...»

Донька вчителя Галина переїхала до Києва, рятуючи своє життя.

Я оглядаю поштівки, уявляю, як колись їх торкалися руки мудрого вчителя.

Одна з них — від 12 квітня 1922 року, адресат іменується високошанованим паном, управителем української міської школи у Володимирі. На іншій, датованій 20 грудня 1914-го, зображено гарну дівчину з гілкою ялини в руках.

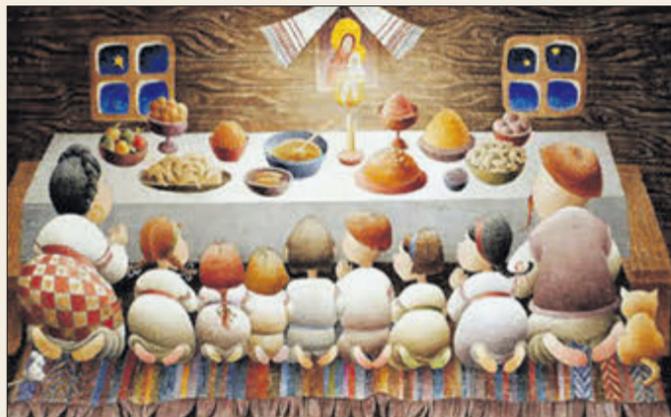
А ось новорічна картка, на якій намальовано святого Миколая, котрий везе подарунки дітям (на штемпелі напис ще царської пошти — Во-

лодимир-Волинський, 31.12.1910 р.). У вітальному тексті згадуються Іван, Кастилія, Маня Зарембінські. Можливо, вони були друзями учителя Звойницького.

На інших листівках — часів Російської імперії, Другої Речі Посполитої — зображено колядників, сценки з українського народного та дворянського життя, є й великодні вітанки. На картках згадуються володимирські вулиці — Мала Броварна, Садова — там мешкав Микола Модестович. Від цих раритетів віє духом старовини, відчувається аура людяності, високої моральності, які були властиві їх колишньому власнику — вчителю Миколі Звойницькому, котрий залишив добру згадку про себе у серцях людей, що його знали.

Р.С. Якщо й у вас є давні речі, пов'язані з історією Володимира-Волинського й Володимирщини, і вони вам не потрібні — не викидайте їх у смітник, а принесіть до музею.

● СІМ «Я»

Вечеря починається з молитви.

СпівЧуття

Коли заходить свято, коли сипле сніг, коли багато святкових вихідних, — настає справжня Сімейна пора — пора привідкривати свої скриньки зі спогадами. Вони бувають усіма: урочистими і повчальними, печальними і кумедними, темними і світлими, але однаково емоційно яскравими (інакше вони би не втрималися у такій важливій скриньці)...

Оксана
КОВАЛЕНКО,
мама

Моєму передріздвяному спогадові багато років. Він має умовну назву «Як добре, що цього не сталося» і належить до повчальних. Досі перед очима той морозний вечір з особливою назвою Святвечір. Я пообіцяла своїй бабусі, яка жила одна, що обов'язково до неї забіжу, тим більше гостювала десь за чотири хати від її оселі. Гарне товариство, тепло, а надворі — тріскучий мороз і бігають сусідські пси. «Та, може, вже і спить. Завтра піду, вона мене зрозуміє», — вела я внутрішній діалог. І вирішила не йти. Але сумління таки змусило мене пірнути у холод.

Як бувало частенько, бабуся не почула, що у двері стукають, і я подалася до вікна. Те, що побачила через скло, обдало мене морозом незрівнянно сильнішим за зимовий: на столі стояли дві тарілки з кутею (бабусина і моя), на них оперті ложки. Хоч було вже запізно для початку вечері, тут мене дуже чекали, тут знали, що я мушу бути. Як я могла ще роздумувати: йти чи не йти? Бабуся пустила мене до хати, нахвалювала кутю, щось жебоніла про те, як розбирала холодець, які пухкі вдалилися пироги, а мені було страшно від того, що, слава Богу, не сталося.

...Через певний час, якраз перед Різдом, я наважилася поділитися цим із дітьми. Розповідала їм, як пекла мене незаслужена радість дорогої людини. Звісно, розповідала з умислом.

...Коли заходить свято, коли ми разом із дітьми заводимо «Добрый вечер тобі», тихенько усміхаємося, коли хтось не потрапляє в ноту, вимішуємо кутю, частуємося, слухаємо, як щедро сиплеться посівальне зерно, і сподіваємося на добрі зміни — саме тоді можемо створити благодатний час для уроків СпівЧуття. Нехай святкові вихідні послужать нам добру службу — у стосунках із

нашими батьками, дружиною (чоловіком), синами і доньками дадуть змогу десь налагодити, десь підрихтувати, а десь взагалі почати знову. Якщо мова про дітей, мені видається, що неквапна розмова про щось зі свого досвіду набагато ліпше працює, аніж нотація «ти мусиш так робити, бо так заведено».

В основному дитина виховується, спостерігаючи, як живуть її близькі, про що вони говорять і як вони чинять. Ви взялися висміювати когось зі знайомих, хоча днем раніше повчали, що то ганебно, —

Добра людина — це така людина, котра має уяву і розуміє, як то іншому, вміє відчутти, що відчуває інший.

і це вже занотовано у дитячій пам'яті. І так у всьому. Ось мама розповідає татові, що поділилася із сусідкою продуктами, бо «треба людині підставити плече». Для сина ця випадково почута розмова у стократ корисніша, аніж будь-що на таку ж тему.

Психологи радять батькам ще й навмисно організовувати підслуховування дитини повчальних історій. Якщо озвучені щирі і правдиві речі, то син чи донька вчитимуться бути уважними і співчутливими. Відомий педагог Януш Корчак свого часу дуже влучно писав про добро: «Я часто думав, що значить «бути добрим»? Мені здається, добра людина — це така людина, котра має уяву і розуміє, як то іншому, вміє відчутти, що відчуває інший».

У Новорічно-Різдвяні свята ми так радо ділимося одне з одним позитивними емоціями, подарунками, доброзичливістю. То є хороший маркер міжлюдських стосунків. Маркер «по-людськи», який має діяти і у прийдешні будні.

ТЕЛЕПРОГРАМА Кінозал TV

8 – 14 січня 2018 року

1+1, ІНТЕР, ТРК «УКРАЇНА», СТБ, ICTV, НОВИЙ КАНАЛ, МЕГА, 2+2, K-1, ZIK

ОСЬ ТАК!

Невже це і про принца Гаррі: «Женитись, закохавшись, не може ні один король»?

Про весілля спадкоємця престолу нині говорить уся планета

Мирослава СЛИВА

Церемонія одруження принца Гаррі з американською актрисою Меган Маркл запланована на 19 травня у Віндзорському замку, де проживали британські королі та королеви майже 1000 років.

За даними Управління національної статистики, весілля старшого брата Гаррі принца Вільяма у квітні 2011-го призвело до збільшення кількості відвідувачів Британії на 350 тисяч осіб порівняно з аналогічним місяцем попереднього року. Подібний економічний ефект очікується і цього разу. Тепер фахівці вже порахували: церемонія шлюбу п'ятого претендента у черзі на престол може додатково забезпечити для економіки Великої Британії 500 мільйонів фунтів стерлінгів!

Втім, на шляху до весілля пару очікує багато труднощів. Зокрема, Меган Маркл попросила дозволу в чоловічої родини, аби наречену до вівтаря

Подійкують, що батько навіть вимагав від Гаррі розірвати стосунки з Меган і не бруднити королівської крові.

Чи вдасться йому закохати й родину в Меган?

в не батько, а мати, з якою вона відчуває себе більш близькою. Це рішення може порушити відразу кілька королівських традицій.

Крім того, на традиційному передріздвяному обіді її Величності Єлизавети II наречена принца Гаррі, котра є наполовину афроамериканкою, зазнала жорстокого приниження з боку однієї з принцес. 72-річна баронеса Марія Крістіна, відома своїм важким характером та расистськими поглядами, з'явилася в Букінгемському палаці з брошкою у вигляді темношкірої людини. Подійкують, що батько навіть вимагав від Гаррі розірвати стосунки з Ме-

ган і не бруднити королівської крові.

Вже встигла «проколотися» і сама американська актриса. Після святкової служби вона піддалася безпосередності й, не дотримавшись королівських манер, у присутності багатотисячного натовпу показала язика одному з фотографів. Знімок моментально розлетівся соціальними мережами, що нібито поставило під сумнів весілля. Та незважаючи на скандали, Гаррі та Меган після святкування Різдва в Сандрингемському палаці вирішили побути удвох і вирушили на відпочинок у Французьку Рив'єру — Лазуровий берег Середземного моря.

ПОНЕДІЛОК, 8 СІЧНЯ

1+1	(НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ)	історія
07:00, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»	09:55 Х/ф «ЗА ДВА КІЛОМЕТРИ ДО НОВОГО РОКУ»	06:30 «TOP SHOP» 07:40 «Чи знаєте ви, що...»
07:45 Х/ф «ВІД ТЮРМИ Й ВІД СУМИ»	11:50 Х/ф «40+ АБО ГЕОМЕТРІЯ ПОЧУТТІВ»	08:15 «Три сестри» 09:10 «Красуні» 10:10 «Ух ти show» 12:00 «Орел і Решка. Шопінг»
09:25 Х/ф «ГРИХИ НАШІ»	15:35, 23:45 «Містичні історії-5 з Павлом Костіциним»	12:50 М/ф «Ніко: Шлях до зірок»
11:10 Т/с «Родичі»	17:30, 22:00 «Вікна-Новини»	14:20, 20:00 «Орел і Решка. Незвідана Європа»
20:15 М/ф «Льодовиковий період»	20:05, 22:20 «Україна має талант! Діти-2»	15:20, 21:00 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож»
21:50 Бен Стіллер у комедії «Ніч у музеї»		16:15 «Вечірній квартал» 18:10 «Розміши коміка» 19:00 «Орел і Решка. Невидане»
23:55 Х/ф «ХОРОБРЕ СЕРЦЕ»		22:00 «Вірю не Вірю» 23:00 Х/ф «ВЕЧОРИ НА ХУТОРІ БІЛЯ ДИКАНЬКИ»
ІНТЕР	ICTV	2+2
05:50 Мультфільм	05:25 Скарб нації	06:00 Мультфільми
06:30 Х/ф «ЯЛИНКА, КРОЛИК І ПАПУГА»	05:35 Еврика!	08:00 «Він, Вона і телевізор»
08:20 «Готуємо разом»	05:45 Служба розшуку дітей	13:40 Т/с «Ментівські війни. Київ 2»
09:30 «Орел і Решка. Шопінг»	05:50, 18:45 Факти	17:30 Х/ф «БІБЛІОТЕКАР: У ПОШУКАХ СПИСА ДОЛІ»
10:30 Х/ф «ДІВЧАТА»	06:15 Т/с «Бібліотекари»	19:20 Т/с «Команда»
12:30 Х/ф «КОРОЛЕВА БЕНЗОКОЛОНКИ»	10:20, 12:05, 13:35, 15:20, 17:00 Т/с «Бібліотекари-2»	21:10 Т/с «Кістки 5»
14:00 Х/ф «ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ ЗМІНЮЄ ПРОФЕСІЮ»	19:10, 20:20, 21:50 Дизель-шоу	23:00 Т/с «Кістки 4»
16:00 Концерт «Вернісаж Іллі Рєзніка»	22:50 Комік на мільйон	
18:00 «Стосується кожного»		НОВИЙ КАНАЛ
20:00 «Подорожі»	06:45, 07:00 М/с «Лунтик і його друзі»	06:00 Мультфільми
20:30 Т/с «Мереживо долі»	06:59, 08:49 Kids Time	08:00 «Він, Вона і телевізор»
22:30 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	08:50 М/ф «Ретчет та Кланк: Галактичні рейнджери»	13:40 Т/с «Ментівські війни. Київ 2»
УКРАЇНА	10:30 Х/ф «ПЕРЕВІЗНИК: СПАДЩИНА»	17:30 Х/ф «БІБЛІОТЕКАР: У ПОШУКАХ СПИСА ДОЛІ»
07:00, 15:00, 19:00 Сьогодні	12:20 Х/ф «ТАКСІ 3»	19:20 Т/с «Команда»
07:30 Зірковий шлях	14:10 Від пацанки до панянки	21:10 Т/с «Кістки 5»
08:50 Т/с «Жінки в коханні»	19:15 Ревізор	23:00 Т/с «Кістки 4»
12:30, 15:15 Т/с «Дружини на стежці війни»	22:00 Т/с «На південь від пекла»	
16:40, 19:40 Т/с «Назавжди»		ZIK
21:00 Т/с «На лінії життя»		06:20 «МультЗІК»
23:00 Х/ф «ОБЛІВІОН»		07:00 Концерт
СТБ		09:10 «КультУра!»
05:50, 17:45 Т/с «Коли ми вдома»		10:10 «Європа у фокусі»
08:40 Х/ф «ВЕЧОРИ НА ХУТОРІ ПОБЛИЗУ ДИКАНЬКИ»		10:40 Перші друзі з Наталією Влащенко

ВІВТОРОК, 9 СІЧНЯ

1+1	Україна	НОВИЙ КАНАЛ	2+2	ZIK
06:45, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1»	06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною	06:39, 07:39 Kids Time	10:10 «Ух ти show»	06:20 «МультЗІК»
07:00, 08:00, 09:00, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»	07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні	06:40 М/с «Лунтик і його друзі»	11:15 «Орел і Решка. Шопінг»	07:00 Перші про головне. Ранок
09:30 М/ф «Маша і ведмідь»	09:30 Зірковий шлях	07:40 Серця трьох	12:10 «Навколо М»	09:10, 15:15, 23:30 «КультУра!»
10:00 «Чотири весілля»	11:00 Реальна містика	10:15 Х/ф «ТАЙМЛЕСС. РУБІНОВА КНИГА»	14:15, 20:00 «Орел і Решка. Незвідана Європа»	10:10 «Завтра вже сьогодні»
11:10, 12:20, 13:25 «Світ навиворіт»	13:10, 15:30 Агенти справедливості 16+	12:45 Х/ф «ТАЙМЛЕСС 2: САПФІРОВА КНИГА»	15:10, 21:00 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож»	10:40 Злий дім
14:30 М/ф «Льодовиковий період»	16:00, 21:00 Т/с «На лінії життя»	15:00 Х/ф «ТАЙМЛЕСС 3: СМАРАГДОВА КНИГА»	16:10, 23:00 «Вечірній квартал»	11:35 «Житлобуд»
16:00 Т/с «Я знову тебе кохаю»	18:00 Т/с «Перстень з рубіном»	17:10 Х/ф «ШІСТЬ ДНІВ, СІМ НОЧЕЙ»	18:10 «Розміши коміка»	12:00 HARD з Влащенко
17:10 Т/с «Нескінченне кохання»	19:45 Ток-шоу «Говорить Україна»	19:10 Суперінтуїція	19:00 «Орел і Решка. На краю світу»	13:00 Перші про головне. День
20:15 М/ф «Льодовиковий період - 2. Глобальне потепління»	23:30 Т/с «CSI. Місце злочину»	21:00 Аферисти	22:00 «Вірю не Вірю»	16:00 Гра в класику з Сергієм Рахманінін
22:00 Х/ф «ГОТЕЛЬ ГРАНД БУДАПЕШТ»		22:00 Х/ф «ЩЕЛЕПИ»		17:00 Перші про головне. Вечір
23:50 Т/с «Родичі»		23:30 Т/с «На південь від пекла»		19:15 VOX POP-ULI
ІНТЕР	СТБ	МЕГА	ZIK	ZIK
05:40, 20:00 «Подорожі»	05:15, 17:45 Т/с «Коли ми вдома»	06:00 Бандитський Київ	06:20 «МультЗІК»	07:00 Перші про головне. Ранок
06:10 Мультфільм	07:10 Х/ф «ПОДЛИСЬ ШАСТАМ СВОЇМ»	01.20 Дзеркало історії	08:00 «Він, Вона і телевізор»	09:10, 15:15, 23:30 «КультУра!»
06:45 Х/ф «МИЛЕНЬКИЙ ТИ МІЙ»	11:45 «Холостяк - 6»	08.20 Правда життя	15:05 Х/ф «НА МЕЖІ»	10:10 «Завтра вже сьогодні»
08:20 «Готуємо разом»	15:35, 23:40 «Містичні історії-5 з Павлом Костіциним»	09.20 Земля приматів	17:15 «Загублений світ»	10:40 Злий дім
09:20 «Орел і Решка. Рай і пекло»	17:30, 22:00 «Вікна-Новини»	10.20 Пустелі: життя на межі	18:15 «Спецкор»	11:35 «Житлобуд»
10:20 «Орел і Решка. Рай і пекло»	20:05, 22:20 «Україна має талант! Діти-2»	11.20 Там, де нас нема	18:45 «Джедай!»	12:00 HARD з Влащенко
11:20, 20:30 Т/с «Мереживо долі»		12.20 Код доступу	19:20 Т/с «Команда»	13:00 Перші про головне. День
13:15 Х/ф «ТРИ МУШКЕТЕРИ»		13.20 Брама часу	21:10, 23:00 Т/с «Кістки 5»	16:00 «Добрий ЗІК»
15:15, 16:10, 17:00 «Речдок»		14.10, 02.20 Містична Україна		16:30 «Стежками війни»
18:00 Ток-шоу «Стосується кожного»		15.10, 21.40 Містичтво виживання		17:00 Перші про головне. Вечір
22:30 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»		16.00, 20.50 Скарби зі сховищ		19:10 Пестуни долі
		17.00, 22.40 Диво-винаходи		19:15 VOX POP-ULI
		18.50 Бандитська Одеса		20:00 HARD з Влащенко
		19.50, 23.40 Бойові сили		21:35 Інша Україна
		00.30 Великі тирани		
		04.30 Ризиковане життя		
K-1	ICTV	K-1		
06:30 «TOP SHOP»	08:20 Х/ф «БОЖЕВІЛЬНЯ»	06:30 «ТОП ШОП»		
07:40 «Чи знаєте ви, що...»	10:05 Х/ф «БАДЬОРІСТЬ ДУХУ»	07:40 «Чи знаєте ви, що...»		
08:15 «Три сестри»	12:00 Х/ф «ТРОЄ АМІГОС»	08:15 «Три сестри»		
09:10 «Красуні»	14:00 Х/ф «ВІДЧАЙДУШНІ ШАХРАЇ»	09:10 «Красуні»		
	16:05, 17:20, 19:10, 20:20, 21:30 Дизель-шоу			
	18:45 Факти			
	22:35 Комік на мільйон			

СЕРЕДА, 10 СІЧНЯ

1+1	Україна	НОВИЙ КАНАЛ	2+2	ZIK
06:45, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1»	06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною	06:39, 07:39 Kids Time	10:10 «Ух ти show»	06:20 «МультЗІК»
07:00, 08:00, 09:00, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»	07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні	06:40 М/с «Лунтик і його друзі»	11:15 «Орел і Решка. Шопінг»	07:00 Перші про головне. Ранок
09:30, 10:35 «Чотири весілля»	09:30 Зірковий шлях	07:40 Серця трьох	12:10 «Навколо М»	09:10, 15:15, 23:30 «КультУра!»
11:45, 12:55 «Міняю жінку»	11:00 Реальна містика	10:15 Х/ф «ТАЙМЛЕСС. РУБІНОВА КНИГА»	14:15, 20:00 «Орел і Решка. Незвідана Європа»	10:10 «Завтра вже сьогодні»
14:10 М/ф «Льодовиковий період - 2. Глобальне потепління»	13:10, 15:30 Агенти справедливості 16+	12:45 Х/ф «ТАЙМЛЕСС 2: САПФІРОВА КНИГА»	15:10, 21:00 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож»	10:40 Злий дім
15:50 Т/с «Я знову тебе кохаю»	16:00, 21:00 Т/с «На лінії життя»	15:00 Х/ф «ТАЙМЛЕСС 3: СМАРАГДОВА КНИГА»	16:10, 23:00 «Вечірній квартал»	11:35 «Житлобуд»
17:10 Т/с «Нескінченне кохання»	19:45 Ток-шоу «Говорить Україна»	17:10 Х/ф «ШІСТЬ ДНІВ, СІМ НОЧЕЙ»	18:10 «Розміши коміка»	12:00 HARD з Влащенко
20:15 М/ф «Льодовиковий період - 3. Ера динозаврів»	23:30 Т/с «CSI. Місце злочину»	19:10 Суперінтуїція	19:00 «Орел і Решка. На краю світу»	13:00 Перші про головне. День
22:00 М/ф «Льодовиковий період: Різдвяна пригода»		21:00 Аферисти	22:00 «Вірю не Вірю»	16:00 Гра в класику з Сергієм Рахманінін
22:20 Х/ф «ВИХІД: БОГИ ТА ЦАРІ»		22:00 Х/ф «ЩЕЛЕПИ»		17:00 Перші про головне. Вечір
ІНТЕР	СТБ	МЕГА	ZIK	ZIK
05:30, 20:00 «Подорожі»	07:20 «Холостяк - 6»	06:00 Бандитський Київ	06:20 «МультЗІК»	07:00 Перші про головне. Ранок
06:00 Мультфільм	15:35, 23:45 «Містичні історії-5 з Павлом Костіциним»	01.20 Дзеркало історії	08:00 «Він, Вона і телевізор»	09:10, 15:15, 23:30 «КультУра!»
06:30 Х/ф «КАЗКА ПРО ЖІНКУ ТА ЧОЛОВІКА»	17:30, 22:00 «Вікна-Новини»	08.20 Правда життя	15:05 Х/ф «НА МЕЖІ»	10:10 «Завтра вже сьогодні»
08:20 «Готуємо разом»	20:00, 22:20 «Україна має талант! Діти-2»	09.20 Земля приматів	17:15 «Загублений світ»	10:40 Злий дім
09:20 «Орел і Решка. Рай і пекло»		10.20 Пустелі: життя на межі	18:15 «Спецкор»	11:35 «Житлобуд»
10:20 «Орел і Решка. Рай і пекло»		11.20 Там, де нас нема	18:45 «Джедай!»	12:00 HARD з Влащенко
11:20, 20:30 Т/с «Мереживо долі»		12.20 Код доступу	19:20 Т/с «Команда»	13:00 Перші про головне. День
13:15 Х/ф «ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ»		13.20 Брама часу	21:10, 23:00 Т/с «Кістки 5»	16:00 «Добрий ЗІК»
15:15, 16:10, 17:00 «Речдок»		14.10, 02.20 Містична Україна		16:30 «Стежками війни»
18:00 Ток-шоу «Стосується кожного»		15.10, 21.40 Містичтво виживання		17:00 Перші про головне. Вечір
		16.00, 20.50 Скарби зі сховищ		19:10 Пестуни долі
		17.00, 22.40 Диво-винаходи		19:15 VOX POP-ULI
		18.50 Бандитська Одеса		20:00 HARD з Влащенко
		19.50, 23.40 Бойові сили		21:35 Інша Україна
		00.30 Великі тирани		
		04.30 Ризиковане життя		
K-1	ICTV	K-1		
06:30 «ТОП ШОП»	08:25 Х/ф «ТРОЄ АМІГОС»	06:30 «ТОП ШОП»		
07:40 «Чи знаєте ви, що...»	10:35 Х/ф «ВІДЧАЙДУШНІ ШАХРАЇ»	07:40 «Чи знаєте ви, що...»		
08:15 «Три сестри»	12:40 Х/ф «ЯКОСЬ ПОРУШИВШИ ЗАКОН»	08:15 «Три сестри»		
09:10 «Красуні»	14:20 Х/ф «БОЖЕВІЛЬНЯ»	09:10 «Красуні»		
	16:05, 17:15, 19:10, 20:20, 21:30 Дизель-шоу			
	18:45 Факти			
	22:30 Комік на мільйон			

● ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

«Застеляйте столи та все килимами...»

Різдво в Україні — одне з найшанованіших і найдивовижніших свят, на яке з нетерпінням чекають і дорослі, і малі. Ось-ось воно сповістить про себе церковними дзвонами, веселими колядками, дорогими гостями, щедрим частуванням, подбати про яке варто заздалегідь

ТОРТ «КРЕВЕТКОВИЙ»

Яких тільки закусок тортів не придумують господині — з чорного і білого хліба, з м'ясною, рибною, сирною начинками. Пропонуємо оригінальний варіант — із креветками. На приготування цієї страви потрібно всього лиш

близько години, але результат — досконалість смаку!

Інгредієнти: для тіста — 4 яйця, 500 г борошна, 50 г вершкового масла, 30 г цукру, 1 ч. л. розпушувача, 1/4 ч. л. солі; для начинки — 150 г креветок, 100 мл вершків, 1/4 ч. л. солі, сік лимона або 1/2 ч. л. лимонної кислоти, 200 г сиркової маси, 120 мл сметани, слабосолона форель, салат листовий, кунжут для посипання.

Приготування. Розділити яйця на білки і жовтки, білки збити в круту піну, жовтки змішати з цукром, сіллю і маслом, ретельно розтерти. Ввести в жовткову масу половину збитих білків, додати борошно з розпушувачем, поступово додавати решту білків, акуратно перемішуючи. Тісто викласти у форму, заздалегідь встелену папером для випічки. Поставити в духовку, розігріту до 170 градусів, випікати близько півгодини. Готовий бісквіт викласти на блюдо, звільнити від паперу, охолодити.

Для начинки креветки відварити протягом 5 хвилин, охолодити, зняти панцирі. М'ясо креветок подрібнити в блендері, додати вершки, лимонний сік і сіль за смаком. Збити до пишноти. Із сиру, сметани і солі приготувати крем. Бісквіт розрізати навпіл горизонтально, викласти між коржами креветкову масу, зверху на бісквіт нанести сирний крем, оздобити за допомогою кондитерського шприца, прикрасити шматочками форелі, листям салату, посипати кунжутом.

САЛАТ «ЗАСНІЖЕНИЙ ОЛІМП»

Поєднанням звичних для салату продуктів нікого не здивуєш. Тож подбаємо про оформлення страви — нехай вона справді нагадує вкриті снігом гірську вершину

Інгредієнти: 0,5 кг печериць, 2 цибулини, 200 г шинки, 5 варених яєць, 150 г твердого сиру, майонез.

Приготування. Печериці й цибулю порізати і обсмажити на олії до золотистого кольору. Додати сіль і спеції. Шинку нарізати невеликими кубиками. Яйця натерти на буряковій тертці і всипати до грибів, цибулі і шинки. Заправити салат майонезом і викласти на блюдо гіркою, зверху посипати тертим сиром.

ЛЕГКИЙ ДЕСЕРТ

Апофеоз будь-якого свята — солодощі. Легкий десерт відмінно впишеться у святкове меню

Інгредієнти: 200 г пісочного печива, 100 г вершкового масла, 2 банани, 4 ст. л. згущеного молока, 20 г желатину швидкорозчинного, 200 г сирної маси без наповнювачів, 0,5 л солодкого йогурту, 1 ківі, 400 г повітряних рисових кульок, какао.

Приготування. Розкришити печиво, змішати з розм'якшеним маслом, викласти на дно форми. Залити згущеним молоком, зверху покласти кружальця бананів. Желатин розчинити у невеликій кількості води, влити його в йогурт, додати шматочки ківі. Все ретельно перемішати, влити до збитої сиркової маси й акуратно всипати рисові кульки. Поки рідина не застигла, розлити її у формочки. Поставити десерт у холодильник, після застигання можна посипати какао.

КАЧКА ЗАПЕЧЕНА

М'ясо птиці подається з червоним вином, але щоб приготувати цей делікатес, знадобиться біле солодке вино

Інгредієнти: качка, 5–6 дрібних кислих яблук, 4 цибулини, 8–10 картоплин, 100 мл білого солодкого вина, сіль та перець — за смаком, розмарин, імбир, соєвий соус (за бажанням).

Приготування. Підготовлену тушку перев'язати кулінарним шпагатом, притягнувши крильця до боків, ніжки стягнути разом. Всередину покласти яблука, птицю помістити на деко, навколо розкласти картоплю. Якщо запікатимете в гусятниці, то фольга вам не знадобиться, але на бляшці варто накрити качку фольгою, інакше вона буде суха. Всю тушку обсипати прямими травами, влити в гусятницю вино, щоб вона тушкувалась у своєрідному соусі. Запікати качку потрібно при температурі 200 градусів близько 1,5 години. Потому дістаньте деко, переверніть качку і потримайте ще 20–30 хвилин у жаровій шафі. Перед тим як удруге ставити її в духовку, можна зібрати картоплю (вона вже готова) і зняти фольгу, щоб отримати рум'яну скоринку.

ПІКАНТНИЙ ОКІС

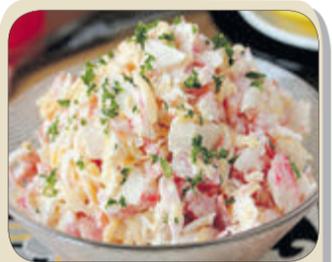

Ця страва асоціюється зі святами у родинному колі. Приготувати її дуже просто, та й варіантів маринування (з різними спеціями) і способів запікання (у рукаві, фользі, гусятниці тощо) є чимало

Інгредієнти: 1–1,5 кг карбонату свинячого (краще зі шкіркою), 3–4 ст. л. майонезу, 1 ст. л. гірчиці «Діжонської», 2–3 зубочки часнику, мелені імбир та розмарин, 30 мл олії, сіль та перець — за смаком.

Приготування. Свинину промити, обсушити, шкірку нарізати акуратними ромбиками. Обсипати приправами, натерти м'ясо часником і обмазати майонезом. Залишити на 2–3 години в холодному місці для маринування.

Перекласти свинину у вогнетривку форму, долити 100–200 мл води і запікати у духовці близько години, регулярно поливаючи соком, що виділяється. Проткнути шпажкою: якщо на проколі немає червоної рідини — м'ясо готове. Нарізати на рівні шматки і подавати до столу. На гарнір підійдуть картопляне пюре, тушovaná кисла капуста і навіть маринувана брусниця.

САЛАТ «СВЯТКОВИЙ НАСТРІЙ»

Він справді легкий та інтригуючий, немов очікування Різдва

Інгредієнти: 2–3 варені яйця, 150 г крабових паличок, 2–3 свіжі помідори, 100 г твердого сиру, 1–2 зубочки часнику, майонез

Приготування. Яйця, крабові палички і помідори нарізати кубиками або соломкою. На крупній тертці натерти 100 г твердого сиру. Змішати всі складники, заправити майонезом, у який попередньо вичавити через прес 1–2 зубочки часнику. Прикрасити листям салату, зеленню кропу або петрушки. Можна посипати кедровими або подрібненими волоськими горішками, маслинами.

СОЛОДКИЙ ЛІКЕР ІЗ БАНАНІВ

Усього за 15 хвилин можна приготувати чудовий святковий напій

Інгредієнти: 3 банани, 300 мл горілки, 150 мл молока, 100 мл згущеного молока, 2 яєчні білки.

Приготування. Очищаємо банани і нарізаємо їх дрібними шматочками. Акуратно відокремлюємо яєчні білки від жовтків. Збиваємо свіже і згуще молоко, банани і білки за допомогою блендера або міксера до однорідної маси. Поступово, помішуючи, додаємо алкоголь. Отриманий напій ставимо на «дозрівання» в холодильник на 30–40 хвилин, після чого фільтруємо через марлю.

САЛАТ «ТІФАНІ»

Ця страва — з розряду «швидко і смачно», та завдяки використанню винограду стане справжньою родзинкою святкового застілля

Інгредієнти: 5 варених яєць, 2 варені курячі грудки, 100 г винограду, 150 г сиру, 100 г смаженого мигдалю.

Приготування. Усі складники дрібно нарізати і викласти на тарілку шарами: м'ясо, посичений мигдаль, яйця, сир. Кожен пласт змастити майонезом, зверху прикрасити виноградинами, розрізаними навпіл.

ГАРЯЧА ЗАКУСКА З БЕКОНОМ

Порадуйте рідних і друзів цікавими і приголомшливо смачними рулетиками!

Інгредієнти: смужки бекону, чорнослив, мигдаль.

Приготування. Беремо смужки бекону, таку ж кількість чорносливу і мигдаль (смаженого). Чорнослив заливаємо теплою водою на 30 хвилин, після чого зливаємо воду і просушуємо його на серветці. Всередину кожної ягоди поміщаємо по смаженому горішку мигдалю й обгортаємо смужкою бекону. Утворені рулетики складаємо на деко, застелене пергаментом, і запікаємо в духовці, розігрітій до 200 °С, до утворення на беконі красивої рум'яної скоринки.

● «ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ»

Чумаки їздили у Крим за сіллю, а нам прислали «сіль» аж із Канади!

У протистоянні «Читачі» – «Газетярі» після 7-го туру рахунок став 4:3 на користь наших відданих друзів

Для читачів, які вперше дізналися про наш конкурс, насамперед нагадаємо

Запитання № 7:

У неї, за словами одного з найвидатніших філософів людства — найшляхетніші батьки. Вона — гордість і невчепне багатство України. А в деяких країнах її вважали такою цінною, що, аби не розгнівати її бога-покровителя, у жертву йому приносили найкрасивішу дівчину. Більше того — за неї оголошували війни. Ходили в «походи» і в нас. А це — вимірювали та й вимірюють зараз людські стосунки.

Бо коли її нема, можна збожеволіти. А коли не достатньо — серйозно захворіти. І коли її забагато — теж прийде недуга. А коли її більше у 333 рази — вона миттєво стає смертю.

Хоча з нею ми стикаємося щодня. Адже вона є в кожній оселі, тому можна і до ворожки не ходити, якщо опанувати науку гадання на ній. Але треба бути обережним — не оковирність, кажуть, до добра не приведе... А коли бажать добра і здоров'я — її ставлять на голову. У прямому і переносному значенні.

Що ж заховано у гарбузі?

Аж 152 правильні відповіді ми отримали! Тобто наша вікторина набирає обертів. Приємно, що одна з правильних відповідей надійшла навіть навіть із-за океану: «У гарбуз ви покляли «Сіль». Розгадували командою посольства. Тому не дивно, що правильна відповідь прийшла,

коли крутили ту частину загадки, де говориться про стосунки і хтось згадав про «пуд солі з'їсти». Після цього швидко стали докупити інші частини пазла — від Піфагора до «Хліб — усьому голова». Красиве запитання — отримали масу задоволення», — написав нам від імені колективу Надзвичайний і Повноважний Посол України в Канаді Андрій Шевченко.

Розсипати сіль, за повір'ям, означає накликати біду.

Правильно! Дякуємо! А по 100 гривень, згідно із нашим жеребкуванням, котре провела прес-секретар прокурора Волині Наталія Мурашевич, отримують Григорій Іваненко із села Печихівського району і Олександр Панасюк із Пнівного Камінь-Каширського району. А 150 гривень — за найрозгорнутішу відповідь — ми вручимо Ользі Поліщук із Луцька (переможців просимо надіслати в редакцію копію першої і другої сторінок паспорта, а також ідентифікаційного коду).

Час оголошувати Запитання №9:

Одразу скажемо, у нашому гарбузі сьогодні ми заховали фото. Світлину. Фотокарточку. На ній людина неймовірна. Порядна. Швидше всього, вам відома. Бо в Україні знаменита. Але її прізвище

пов'язане... навіть з Януковичем — через покарання за його «любов» до зимових шапок. Хоча і з Тарасом Григоровичем також. Тим, що Шевченко. Але не через його славнозвісну шапку. Перетиналися вони в просторі, хоч фізично і не зустрічалися. Бо від кореня його прізвища залежало майбутнє українського генія. А потім завдяки генію прозвучало й прізвище нашого сучасника. Хоча знову повертаємось до Віктора Януковича, бо це стосується криміналу, а прізвищем людини зі світлин мовою «фені» називають ватажка злочинної групи. І за ним, як мінімум, плаче стаття 307 Кримінального кодексу України. Хоча наш герой — неймовірно чутлива людина, тому вже просимо у нього прощення за те, що прочитає про себе таке не дуже приємне порівняння.

То світлину кого ми заховали у гарбузі?

Слово-відповідь треба надіслати до 16 січня тільки у вигляді sms-повідомлення на номери: 0501354776 і 0672829775 (наприклад: «Відро», «Три яблука»).

Увага: з одного номера можна надіслати лише одне sms! Цей номер і братиме участь у жеребкуванні у розіграші призових 200 гривень, якщо правильних відповідей буде більше двох.

А ще спеціальний приз — 150 гривень — отримує той, хто в листі на поштову адресу (43 025, Луцьк, просп. Воли, 13) чи електронну tsikava.gazeta@gmail.com найяскравіше опише, як шукав чи шукали правильну відповідь.

До зустрічі!

Цікаві факти

Дівчата, не забувайте про сільнички!

● За образним висловом Піфагора, «сіль була народжена найшляхетнішими батьками — Сонцем і Морем». У давньому мексиканському племені ацтеків навіть існувала богиня солі, якій у день її свята приносили в жертву найкрасивішу дівчину. Вивозили на середину озера і там обезголовлювали. Вважалося, що кров жертви освячує озеро і оновлює в ньому запаси солі. Також тисячоліття тому сіль була дуже дорогою, тому через неї влаштовували війни.

● У середні віки сіль коштувала так багато, що її іноді називали «білим золотом».

● Існує відома крилата фраза «Пуд солі з'їсти» (спілкуватися, прожити пліч-о-пліч тривалий час). За оцінками фізіологів, сучасна людина споживає за рік близько 5 кілограмів солі, отже пуд солі (16 кг) удвох можна з'їсти за півтора-два роки. Раніше через дорожню продукту цей час був значно більший.

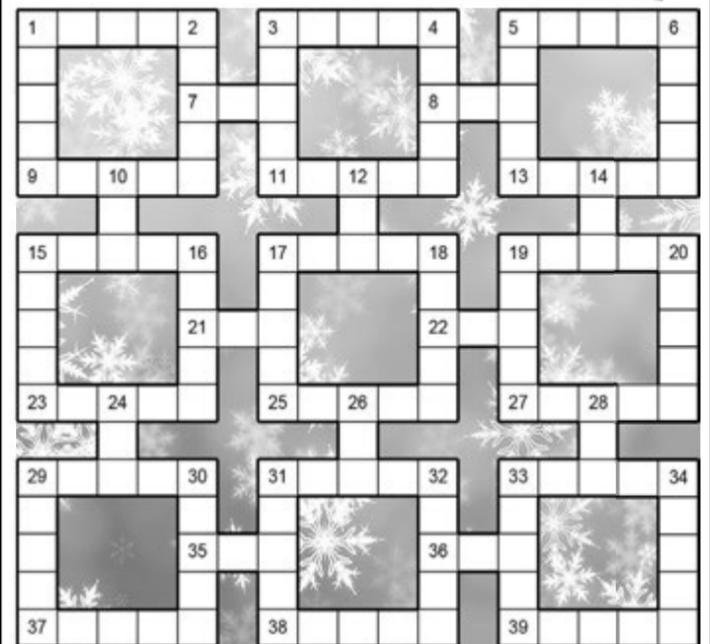
● Звичайна харчова сіль у великих кількостях є отрутою — летальна доза в 100 разів перевищує добову норму споживання і становить 3 грами на 1 кілограм

маси тіла, тобто для людини вагою 80 кг смертельною є доза в 240 грамів солі.

- Розсипати сіль, за повір'ям, означає накликати біду.
- Ворожіння за допомогою солі іменується аломантиєю.
- Німці переконані, що коли дівчина, накриваючи на стіл, не поставила до страв сільничку, то, на жаль, це явна ознака того, що вона не зберегла для майбутнього чоловіка свою дівочу честь.

Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Полотнище, в яке загортаються жінки-мусульманки. 3. Мотузок для виїздки коней. 5. Захисний головний убір мотоцикліста. 7. Деталь бутси. 8. Велика свійська рогата тварина. 9. Римський імператор, наступник Цезаря. 11. Острів у Балтійському морі. 13. ...-фактор — природжена властивість еритроцитів людини. 15. І риба, і древній захисний амулет. 17. Одиниця генетичного коду. 19. Сухий корм рослинного походження. 21. Високий земляний насип. 22. У грецькій міфології богиня землі. 23. Конічний підсилювач гучності звуку. 25. Внутрішня частина автобуса чи тролейбуса, призначена для пасажирів. 27. Закритий кузов легкового автомобіля з чотирма боковими дверцятами. 29. Батько Ікара. 31. Футбольний клуб Росії. 33. Транспортний засіб для перевезень по воді. 35. Форма рельєфу. 36. Урочистий вечір з танцями. 37. У грецькій міфології велетень. 38. Райцентр на Львівщині. 39. Океан.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Пастух, що пасе овець. 2. Стародавня міра довжини. 3. Установка для дроблення металевих брухту. 4. Місце у храмі. 5. Автор роману «Чорний ворон». 6. У тваринництві — те саме, що помісь. 10. Місто, яке врятували гуси. 12. Екскурсовод. 14. Орган чуття. 15. Порухник у комп'ютерній системі. 16. Орган розвідки у Німеччині в роки Другої світової війни. 17. Заслужений ансамбль пісні і танцю з Торчина. 18. Револьвер. 19. Керамічний матеріал, схожий на порцеляну. 20. Старовинний верхній чоловічий одяг. 24. Стародавня міра маси. 26. Ручна зброя для метання стріл. 28. У слов'янській міфології бог — охоронець домівки. 29. Гідротехнічна споруда. 30. Підлабузник. 31. Кресленник, зроблений у польових умовах від руки. 32. Французький письменник-гуманіст (роман «Гаргантюа і Пантагрюель»). 33. Видовище із засобами піротехніки. 34. Горизонт, небокрай.

Склав Микола ДЕНИСЮК, с. Щитинська Воля, Ратнівський район.

Відповіді — у наступному номері

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД ВІД 22.12.2017

По горизонталі: 1. Сцена. 4. Бухта. 7. Афера. 8. Шахта. 14. Борей. 15. Болід. 16. Номер. 17. Реєстр. 19. Псалми. 21. Архімандрит. 26. Фуршет. 27. Палата. 30. Штурм. 32. Олімп. 33. Гетто. 34. Круча. 35. Генрі. 36. Слайд. 37. Забже.
По вертикалі: 2. Цефей. 3. Нероба. 5. Уганда. 6. Тютюн. 9. Збори. 10. Трієр. 11. «Олександрія». 12. Хміль. 13. Орлик. 18. Турне. 20. Свита. 22. Афіша. 23. Траур. 24. Тахта. 25. Патон. 28. Зодчий. 29. Аптека. 31. Марал. 33. Гараж.

SUDOKU

Правила нескладні: заповніть порожні клітинки цифрами від 1 до 9 так, щоб у кожному рядку і кожному стовпчику не було двох однакових цифр.

Склав Леонід МАНЧИНСЬКИЙ.

			5			7	2	9
						6		
7	2	1						
3			2	7	9	4		
			8	3	4	6		2
						3	4	6
		3						
5	4	9			1			

Відповіді на кросворд SUDOKU, опублікований 22 грудня

Відповіді у наступному номері «Цікавої газети»

7	4	9	3	1	5	2	6	8
6	2	1	9	4	8	3	7	5
8	3	5	2	7	6	9	4	1
1	8	6	4	5	9	7	3	2
2	5	4	7	8	3	6	1	9
3	9	7	1	6	2	5	8	4
9	7	8	5	3	1	4	2	6
5	1	3	6	2	4	8	9	7
4	6	2	8	9	7	1	5	3

Усміхніться!

:) :) :)
На прийомі у терапевта.
Пацієнт: — Лікарю, я не вірив, що ліки, які ви мені виписали, допоможуть. Ви просто чарівник.

Терапевт: — Чарівник не я, а провізор. Я вам помилково дав бланк, на якому ручку розписував.
:) :) :)
Дружина — чоловікові:

— Чому ти вчора прийшов додому о 5-й годині ранку?
— А куди ще в цьому місті можна піти о 5-й годині ранку!
:) :) :)
В одного вченого була велика бібліотека. Якось його запитали:
— Товаришу академік, на яке най-

головніше питання ви шукаєте відповідь у всіх книгах?
— Де моя заначка?
:) :) :)
— Розкажіть коротко, що було на батьківських зборах?
— Якщо коротко, то з вас 600 гривень.

:)) :)) :))
У поліцейській школі молодого курсанта запитують:
— Що б ви стали робити, якби вам самому довелось розганяти демонстрацію?
— Я зняв би кашкет і став збирати на благодійні потреби.

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

«І душу в мене одніми, і обніми її губами...»

Жіночий погляд

Дехто каже: щоб не написала Оксана Забужко, асоціюватись насамперед вона буде зі своєю вибуховою книжкою «Польові дослідження з українського сексу» (1996), що була перекладена 15 мовами. Таку думку вважаємо несправедливою. Бо за кожним твором нашої землячки — пані Оксана з'явилася на світ у древньому Лучеську — Висота Слова! Адже володіє вона ним філігранно і разюче, як у прозі, так і в поезії. І секрету, як опанувала цю зброю, ніякого не робить: «Мова — будь-яка — то таки найбільша любов мого життя: тільки-бо мова спроможна поєднати музику і міф — дві речі, без яких світ був би просто непридатним до проживання»...

«В ЯКОМУСЬ СВІТІ Я БУЛА З ТОБОЮ»

В якомуś світі я була з тобою.
 Десь стугоніло наше божевілля
 На істеричних зблисках закоблуків,
 Трощились келихи, пісні і долі —
 А нам по сонцю прикипіло на устах,
 І ми боялись роз'єднати руки.
 І вийшла осінь, синьозуба, як циганка,
 Окрилена пожежним мерехтінням,
 І тасувала нам усі літа,
 Що на шмалькому протязі віків
 були порозліталась.
 І це був світ, в якому мала я
 Тріскучі, сатанинські чорні коси,
 І пам'ять ще зовсім не наболіла,
 Й немилосердну віру
 у своє чаклунство:
 На сто ладів я обертала землю, і щоразу
 Твоя дорога поверталася туди,
 Де реготала я, свавільно й хижо,
 І толочила власний регіт, мов траву,
 Тобі назустріч — чорним ураганом
 кіс розбитись
 На твоїм напнутім, як тятива, плечі.
 І це був світ, де можна всмерть
 натанцюватись
 По тінях, котрими для нас мостились
 площі,
 А з рукавів, що в передпліччях
 розчахнулись,
 Бряжчали й сипалися зорі і міста,
 А ми ішли крізь полум'я, крізь полум'я...
 І це був світ, де я була з тобою, —
 Той світ, де не буває долі
 несправдженых,
 І де не знають мовчазної музики,
 Світ, де все склалось так,
 як мало скластися, —
 Якби не вітер, той скажений вітер,
 Що вирвався із коридорів часу
 І все на цьому світі переплутав...

«...І СОЛОД СЛІВ, І ХОЛОД СЛІЗ...»

...І солод слів,
 І холод сліз,
 І дотик чистий і шовковий...
 Візьми мене у темну вись —
 Я легша пасем цигаркових.
 Повільні очі підніми
 (Чи так розводять райські брами?) —
 І душу в мене одніми,
 І обніми її губами...
 ...Розломом — ох! — у листопад
 Підлогу й стіни закрутило,
 Текуче сяйво проступа
 Крізь контур той, що звався тілом!
 І — відхились...
 І — відпусти...
 Бо в чорнім космосі даремно
 Гудуть натужно, як дроти,
 Дві долі, строго паралельні.

А цей потріскуючий шум —
 То шерех крил поза спиною...
 Любов! Не прихистку прошу —
 Свободи,
 світлої й страшної...

«АВТОПОРТРЕТ БЕЗ РЕВНОЩІВ»

Благословляю жінку,
 що на світанку відслонить
 Вікна в твоєму домі.
 Її вимита шкіра ряхтітиме холодом,
 Як розтяте вранішнє яблуко.
 Жінку, яка безшелесно, навшипінках
 Пройде на кухню,
 Поставить каву.
 Її очі і руки будуть при цьому сміятись.
 Благословляю цю жінку,
 Сонну птаху її волосся,
 Затамований подих її ходи,

**Це слово — з задихань,
 з притислих-к-грудям рук,
 Це слово вище слів: за ним
 — вже тільки стогін!..**

Сірника, що горить між пальців,
 Роздвоюючись у безоднях зіниць,
 Повільну блакитну музику вен
 На руці, піднятії з гребенем...
 Благословляю жінку, яку я тобі дарую,
 Жінку, якій належить пильнувати
 твоїй добрий ранок.
 Це я відливаю її для тебе
 Зі слів ясних, аж пекучих,
 Що по краплі стікають
 поверхнею шибки,

В яку дивлюся,
 І в її глибині коливається
 Підводна квітка мого обличчя...
 Благословляю цю жінку —
 як усе-таки шкода,
 Що цієї жінки тобі ніколи не знати.

«КОХАНИЙ!» — Я ПИШУ ЦЕ СЛОВО НАВПРОШКИ...»

«Коханий!» — я пишу це слово
 навпрошки,
 Навскіс через листок, і так,
 немов уперше:
 Уперше — на віку, і вперше — на віку
 Учвал через рядки летить
 високий вершинок!
 Це слово — з задихань,
 з притислих-к-грудям рук,
 Це слово вище слів: за ним —
 вже тільки стогін!..
 «Коханий!» — видихай, чи:
 тонко цвєохнув лук,

Пустивши в ціль стрілу
 із простору пустого.
 І тільки ніжний черк —
 і отерп по душі:
 Тривкіше всіх присяг, легке,
 як дух без тіла,
 Це слово (о, замри!) — переступом межі,
 Й нічого вже не бійсь, якщо —
 переступила...

«Я ЗГОРЯЮ ВІД НІЖНОСТІ...»

Я згорю від ніжності —
 я обличчя твоє ліплю:
 Із пітьми, із дощу, що обом нам
 засліплює очі,
 Проступає воно — первозданне,
 як видих:
 «Люблю», —
 І, стікаючи краплями, пальці
 мені лоскоче.
 Це уже не цілунок — політ над дахи
 й ліхтарі:
 У нічному, як хаос, набряклому
 вільгистю небі
 Сотвори мене з простору,
 знищи і знов сотвори —
 Через губи прозрілі мене переймаючи
 в себе.
 Я вернуся на крилах твоїх
 усезнаючих рук,
 Ошаліла й чужа, у розкошланім
 димі волосся, —
 Щоб, зачувши ходу мою,
 репнув од заздрощів брук,
 І від погляду мого опівніч на світ
 зайнялося.

«...А ВСЕ-ТАКИ Я ВАС ЛЮБИЛА...»

...А все-таки я Вас любила,
 любила,
 любила!
 І це не минає — хіба осідає на дно...
 Я Вас у собі, мов коштовну карафку,
 розбила —
 І душу, як білий обрус,
 просочило щемливе вино!
 Ви колір дали моїм мислям,
 а образам тіло,
 Зоставившись — лиш шумом,
 як море у мушлі в ушу...
 А як там насправді було — то яке кому,
 Господи, діло!
 Важливо — як буде...
 А буде — як я напишу.

ЦІКАВА Газета 2018 на вихідні

м. Луцьк, просп. Волі, 13, тел. (0332) 72-38-94

	Січень	Лютий
пн	1 8 15 22 29	5 12 19 26
вт	2 9 16 23 30	6 13 20 27
ср	3 10 17 24 31	7 14 21 28
чт	4 11 18 25	1 8 15 22
пт	5 12 19 26	2 9 16 23
сб	6 13 20 27	3 10 17 24
нд	7 14 21 28	4 11 18 25
	Березень	Квітень
пн	5 12 19 26	2 9 16 23 30
вт	6 13 20 27	3 10 17 24
ср	7 14 21 28	4 11 18 25
чт	1 8 15 22 29	5 12 19 26
пт	2 9 16 23 30	6 13 20 27
сб	3 10 17 24 31	7 14 21 28
нд	4 11 18 25	1 8 15 22 29
	Травень	Червень
пн	7 14 21 28	4 11 18 25
вт	1 8 15 22 29	5 12 19 26
ср	2 9 16 23 30	6 13 20 27
чт	3 10 17 24 31	7 14 21 28
пт	4 11 18 25	1 8 15 22 29
сб	5 12 19 26	2 9 16 23 30
нд	6 13 20 27	3 10 17 24
	Липень	Серпень
пн	2 9 16 23 30	6 13 20 27
вт	3 10 17 24 31	7 14 21 28
ср	4 11 18 25	1 8 15 22 29
чт	5 12 19 26	2 9 16 23 30
пт	6 13 20 27	3 10 17 24 31
сб	7 14 21 28	4 11 18 25
нд	1 8 15 22 29	5 12 19 26
	Вересень	Жовтень
пн	3 10 17 24	1 8 15 22 29
вт	4 11 18 25	2 9 16 23 30
ср	5 12 19 26	3 10 17 24 31
чт	6 13 20 27	4 11 18 25
пт	7 14 21 28	5 12 19 26
сб	1 8 15 22 29	6 13 20 27
нд	2 9 16 23 30	7 14 21 28
	Листопад	Грудень
пн	5 12 19 26	3 10 17 24 31
вт	6 13 20 27	4 11 18 25
ср	7 14 21 28	5 12 19 26
чт	1 8 15 22 29	6 13 20 27
пт	2 9 16 23 30	7 14 21 28
сб	3 10 17 24	1 8 15 22 29
нд	4 11 18 25	2 9 16 23 30